

# Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT



Nr 1/481

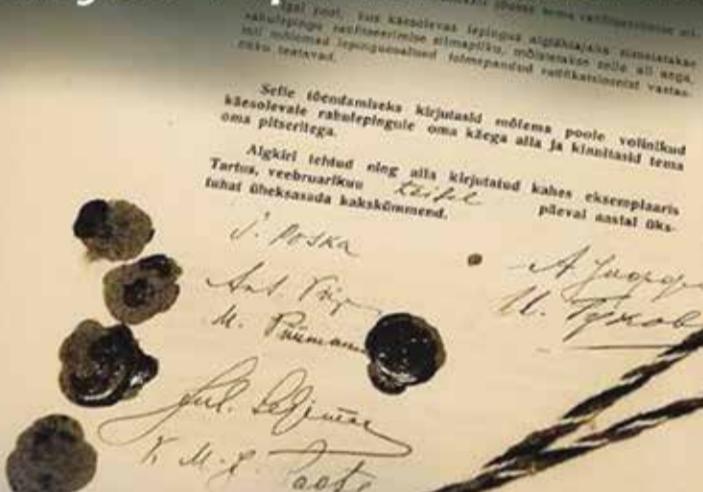
Jaanuar 2020

Tasuta

2. veebruaril 2020

## TARTU RAHU 100. aastapäeva tähistamine

*Mälestusteenistused  
toimuvad alates 10:30  
Tapa linna vanal kalmistul  
ja hiljem Tapa linna uuel kalmistul*



*Tapa Kultuurikojas kell 12.00 esineb  
Türnpu Meeskoor, solist Mart Kroon  
Dirigendid Ene ja Tõnu Kangron,  
klaveril Aime Pärusalu  
Kavas Ernesaks, Läte, Mattiisen,  
Naissoo, Sarapik, Tormis, Uusberg*

Info: 3229659,  
[indrek.jurtsenko@tapa.ee](mailto:indrek.jurtsenko@tapa.ee)

### Presidendimatk toimub tänavu 29. veebruaril

Presidendimatk toimub tänavu 17. korda ja  
Eesti Vabariigi President Kersti Kaljulaidi osalusel  
29. veebruaril algusega kell 12.00.

Liigutakse Aegviidust läbi Nelijärve Jänedale.  
Vastavalt ilmale, saab liikuda kas suuskadega või jalgsi.  
Jänedal saab tasuta suppi, kuuma teed, toimuvad loosimised ja  
vahvad esinemised. Samuti on taaskord toimumas heategevuslik  
Papa Krimmi koogitegemise võistlus magusasõpradele,  
kõigil huvilistel palutakse eelregistreerida.

Info Presidendimatka ja Papa Krimmi koogitegemise võistlusest osavõtmiseks:  
Enne Must, [enno@janeda.ee](mailto:enno@janeda.ee), 5038766. Lisaks infot [www.presidendirada.ee](http://www.presidendirada.ee)



Presidendimatk

## Tapa valla kultuuri- ja spordiasutuste töö ümberkorraldusest

Riho Tell  
vallavanem

Käesoleva aasta algusest alustasid tegust kaks uut Tapa valla allasutust: Tapa valla Kultuurikeskus ja Tapa valla Spordikeskus. Kaks uut asutust loodi seitsme endise allasutuse asemelle. Tapa valla Kultuurikeskus moodustati Tapa kultuurihoja, Lehtse kultuurimaja, Tamsalu kultuurimaja, Tapa muuseumi ja Porkuni paemuuseumi ühendamisel ning Tapa valla Spordikeskus Tapa spordikeskuse ja Tamsalu spordikompleksi ühendamisel. Juba 2019. a algusest tegutsevad ühe asutusena kõik Tapa valla raamatukogud. Kultuuri- ja spordiasutuste viimine ühtse juhtimise alla lepiti kokku Tapa ja Tamsalu valdade ühinemislepingus 12. detsembril 2016 a. Tapa volikogu otsus kultuuriasutuste töö ümberkorralduseks võeti vastu 17. juunil 2019 ja otsus spordiasutuste töö ümberkorralduseks 30. septembril 2019.

Ümberkorralduste eesmärgiks on kasutada valla ressursse (raha ja inimesed) senisest otstarbekamalt, tõsta oma elanikkonnale osutavate teenuste kvaliteeti, välida ürituste dubleerimist ning asutuste vahelist konkurentsit, tekitada koostööst tulenev sünergia ning suurem võimekus ürituste korraldamiseks. Ümberkorraldus iseenesest ei muuda ega teki midagi, vaid loob eeldused

muutusteks. Edasine sõltub nendest inimestest, kes uutes asutustes tööle asuvad. Tapa valla Kultuurikeskuses on ametikohti kokku 14,5. Enne ühendamist oli viies kultuuriasutuses kokku 16,0 ametikohta. Tapa valla Spordikeskuses on ametikohti 16,5 senise 18,75 asemel. Senistele asutustele töötajatele tehti ettepanek jätkata uues loodavas asutuses samal töökohal, või siis teises ametis, juhul kui uues struktuuris koht ei säilinud. Mõned senised töötajad otsustasid ka koondamise kasuks.

Kui ümberkorralduste loetelu liita veel sellest aastast jõustunud vallale kuuluva ettevõtte AS Tamsalu Vesi ühendamine teise vallale kuuluva ettevõtte OÜ-ga Tapa Vesi, siis võib lugeda ühe etapi Tapa ja Tamsalu valla ühinemisprotsessist lõppenuks. Muutuste elluviimine ei ole lihtne protsess, siin saavad puudutatud inimesed. Uue organisatsiooni loomisel muutuvad senised tööülesanded, vastutus ja pädevus, mõned töökohad kaovad sootuks. Paraku muutustele mõistlikku alternatiivi ei ole, eriti kui pidada silmas eesmärki: teostada sisuliselt valdade ühendamine ning tösta valla suutlikkust osutada elanike paremaid teenuseid.

Tänan kõiki kultuuri- ja spordiasutuste töötajaid, kes asutuste ühendamise protsessi oma panuse andsid ja sellesse mõistvalt suhtusid! Tänan neid pikaaegseid töötajaid nende panuse eest, kes otsustasid uues asutuses mitte jätkata!

## Täiendavad bussipeatused

Tulenevalt Tapa Vallavolikogu määruse 26.11.2018 nr 42 „ Kohanimede määramise kord) § 3 avalikustab Tapa Vallavalitsus täiendavad ühistranspordi bussipeatuste kohanimed:

Stop-kood	Nimetus	Asukoht
5901110-1	Jootme	Jootme-Lehtse tee Jootme Keskuse 3
5901111-1		
5901074-1	Lehtse kool	Rägavere tee 19 Lehtse
5901116-1		
5900697-1	Salda teerist	Udriku- Saksi ja Jõepere- Vahakulmu teerist
5900698-1		
5901109-1	Gümnaasiumi	Ambla mnt Tapa (Tapa Gümnaasiumi Pargi 12 )
5901205-1	Toominga	Toominga, Lossi tee, Jänedala
5901206-1		
5901207-1	Loksaküla	Loksa- Porkuni tee ja Loksa Sisete ristmik
5901209-1		
5901208-1	Antsu	Udriku-Vahakulmu ca/km 8,4
5901210-1		

## Elu Vikerkaare all

### Lasteaed Vikerkaar

Aasta lõpp ja uue aasta algus on hea aeg teha kokkuvõtteid ning piiluda uude aastasse. Jagame hea meelega oma mõtteid ka teiega.

Lõppenud aasta on olnud lasteaiale tegus ja huvitav. Suurt rõõmu valmistab vanemate rahulolu lasteaiaaga. Vanemate rahulolu küsitlustest selgus, et nad hindavad kõrgelt rühmaõpetajate erialast pädevust, tööle pühendumist ning laste ja õpetajate vahelisi suhteid. Rühmaõpetajate ja perede omavaheline koostöö on aidanud kaasa laste paremale kohanemisele lasteaias. Väikese tilga tõrva meepotti lisavad õue-ja asfaltala kehv seisukord. Selles osas vaatame heas usus uude aastasse ja loodame vallavalitsuse abile.

Selleks, et lastel oleks veel põnevam lasteaiaelu, oleme kaasajastanud õppvahendeid. Tegemist on nii laua- ja õppemängudega, kui ka erinevate programmeeritavate ja taaslaetavate robotitega. Näiteks Bee-Botid on armsad mesimummpõrandarobotid lastele alates 3.eluaastast, mis arenavad laste matemaatilisi ja eneseväljendusoskusi, samuti põhjus-tagajärg seost, seadme juhtimist ja programmeerimist. Ka teised robotid nagu Ozo-Bot, Matatalab ja Edison, kes on meie majas tänu HITSA toe, aitavad arendada neidsamu oskusi, kuid pakuvad tegutsemislisti juba natuke vanematele ja edasijõudnud lastele.

Lastele meeldivad väga väljasöidud, õppekäigud ja etendused. Eelmisel aastal osalesid KIK'i projekti „Sammhaavallooduse poole“ lapsed kolmest rühmast. RMK Sagadi looduskooli poolt läbiviidavas õppaprogrammis „Meie lasteaia looduspäev“ ja Lahemaa rahvuspargi keskuse poolt korraldatud õppaprogrammis „Kes need jäljed siia jättis?“ Usume mida rohkem on lastel teadmisi loodusest, loodushoiust ning selle mõjust meile ja igauhele eraldi, seda teadlikumalt ja hoidvamalt nad loodusesse ka suhtuvad. Õppekäigud valla erinevatesse asutustesse aitavad avardada laste silmaringi, arendada sotsiaalseid ja suhtlusoskusi ning vene õppekeelega rühmade lapsed saavad kinnistada omandatud eesti keele sõnavara.

Rõõmu valmistavad ja õppekava toetavad erinevad teatrietendused. Selles osas on meile suureks abiks olnud teatrid Rõõmulill, Lepatriinu,

Ilmarine ja Tuuleveski, kes toovad teatri meile otse lasteaeda. Lapsed küllastavad teatrietendusi ka Tapa Kultuurikojas. Samas oleme ka meie alati hea meelega nõus teistele pakkuma oma loovust, viimati esinesime loovtantsuga Tapa valla lastelusikapeol.

Lastealased on ikka aegajalt osa võtnud mitmesugustest konkursidest ja paistab, et meie lasteaia üheks lemmik konkursiks on saanud „Virumaa Teataja“ joonistusvõistlus. Juba mitu aastat on teiste seast välja valitud üks või kaks meie laste tööd. Ka seekordsete osalejate seast said valituks Emilia Buchenkova pilt teemal „Virumaa Teataja jõulukaart“ ja Kirill Kuvakini pilt „Estonian Cell tehas“. Lapsi juhendas Elena Varavina. Need tööd on üleval Virumaa Teataja 2020 aasta kalendris. Rõõmustame koos teiega.

Nii nagu eelnevatel aastatel, oleme ka sellel aastal jaganud kolleegide, vanemate, praktikantide, tudengite ja ajakirjanikega oma kogemusi ja parimaid praktikaid. Kõik vanemad, kellel oli vähagi soovi olla oodatud lasteaia ja oma rühma lahtiseid tegevusi vaatama, et tutvuda lasteaiaelu ja õppetegevustega. Ajakirjanik Raivo Juurak viibis meie seltsis terve päeva, tema eesmärgiks oli tutvuda kahesuunalise keelekübluse rühma töoga, väljundiks oli rühma tööd ja kahesuunalist keeleküblust tutvustav artikkel aprilli kuu Õpetajate Lehes. Oma tööd tutvustasime ka Anija Valla Lasteaiad õpetajatele ja Narva Kollchedži tudengitele. Neid huvitasid kleeleõppre võimalused ja nende väljundid meie lasteaias. Tuttvustasime neile meil kasutatavaid metodikaid ja praktikaid. Tudengitelt, kes läbisid meie lasteaias õppapraktika, saime vastutasuks meiepoolsele panusele, positiivset tagasisidet. Nad hindasid väga kõrgelt laste arengutulemusi ja õpetajate poolt tehtud tööd.

Me oleme eelvil alanud aasta pärast, mis on Vikerkaare lasteaia jaoks väga tähenduslik, sellel aastal lõpetab kahesuunalise keelekübluse rühma esimene lend. Lapsed, kes päevast päeva ka koos õppisid, üksteist õpetasid ja toetasid, alustavad sügisel kooliteed. Kui vaadata tagasi aastasse 2016, siis oli kahesuunalise keeleküblusrühma avamine väljakutse nii tervele lasteaiale, kui ka selle rühma lastevamatele ja -lastele. Kogu selle aja olid meie kõrval ja meile tuge pakkumas SA Innove keelekübluse osakond,



Lasteaia Vikerkaar lapsevanemad hindavad kõrgelt rühmaõpetajate ja laste vahelisi suhteid.

Foto lasteaia Vikerkaar arhiivist

eesotsas keelekübluse peaspetsialist Karin Piirsaluga. Loomulikult ka kollegid teistest kahesuunalise keelekübluse rühmadest, valla haridusnõunik ja lapsevanemad.

Rühmaõpetajad võivad täna kindlasti väita, et see oli väga positiivne, arendav ja huvitav kogemus. Nad väga loodavad, et see projekt kestab edasi ja septembris 2020 võtame vastu meie mängulisse kollektiivi uusi keeleküblejaid.

Ka kahesuunalise keelekübluse rühma lapsevanemad jagavad oma mõtteid keelekübluse kohta.

Jakobi ema leiab, et keeleküblus on arendanud keskendumisvõimet. Oli alguses hirm, et äkki ajab laps keeled sassi või hakkab oma emakeelt valesti rääkima (täiesti asjatu hirm). Kindlasti on arenenud julgus ja sónavara (mõlemas keeles) ning suhtlemisoskus. Ma arvan, et ka esinemisoskus on paranenud, sest pidevalt on tunnis võõrad inimesed.

Steni ema pole veel venekeelseid roppe sónu kuulnud, aga õnneks on lapsed väikesed ka veel. Ta sai teada, mis on (matalok) (haamer) ja mõni uus sóna veel. Tegelikult hirme polnud, pigem lootus, et laps saab kiiremini vene keelest aru. Ja juba ta oskabki rohkem vene keelt kui mina. Tõlk olemas.

Aureliuse ema arvas, et kahesuunaline keeleküblus on eelkõige

meeldiv ja kasulik võimalus (mitte sunniviisiline kohustus) vörkeeleõpeks noores eas. Keele omandamine nooruki/täiskasvanueas on teadvustatum, kuid keerulised, üldjuhul jäab vörkeelelt rääkides jurde aktsent. Mängulised õppides ei karda lapsed eksida ega teha vigu. Nii me õpimegi. Lasteaias toimunud õpe võiks kindlasti jätkuda ka koolis, sest keelega tuleb järgipidevalt tegeleda. Keeleõpe on investeering tulevikku.

Vene keelt tavaliselt vaid koolis õppides selges ei saada, mitu põlvkonda noori on kimpus vähesse vene keele oskusega. Vene keel pole kuigi populaarne, seda on keerulised õppida kui inglise keelt, ometi on täiskasvanuna tööluski vene keele oskust vaja. Samuti on see hea võimalus õppida tundma ja mõista kultuuri, millega oleme seotud niikuinii, elame siin Eestis kõrvuti. Uurides vene kultuuri heatahtlikult ja uudishimulikult, mitte vastandudes, vaid mõistes ning aktsepteerides, väärustame ja mõistame paremini ka enda kultuuri.

Keeleõpe ei pruugi olla lihtne ka lapseeas ning raskusteks tuleb valmis olla. Mõnikord ei saa laps aru, mida tegema peab, mõnikord ei viitsi/jõua pingutada ega vaeva näha. Siis saab kogu pere abiks olla, koos õppida, arutada, sest lapse hariduse eest vastutab eelkõige lapsevanem.

Mõnikord võib koosõppimine olla üks viis ühiselt perega aega veeta. Kasvada ja areneda tugevaks ning üksteist toetavaks perekont.

Eriti köidab uus avatav kahesuunalise keelekübluse klass ja väike õpilaste arv klassis, lapsed saavad rohkem õpetaja tähelepanu. Õpetajad on kogenud professionaalid ning kuigi kahesuunalist õpet pole varem läbi viinud, on nad väga entusiastlikud, valmis õppima ning ma usun neisse kogu südamest. Toetan samuti. Paljud lapsed tunnevad üksteist, kuna on lasteaist saatu koos olnud. Niisamuti on tuttavad lapsevanemad, koos on kindlam ja julgem.

Oleme väga tänulikud lastevanematele, kes on meid toetanud ja olid tulblideks koostööpartneriteks.

Tahaks väga õpetajate ja lasteaia soovi täita ning avada uus kahesuunalise keeleküblusrühm juba selle aasta 1. septembril, see aga sõltub Teist kallid lapsevanemad. Sellesse rühma ootame nii vene kui ka eesti kodukeelega lapsi, hea oleks kui nad oleks sündinud ajavahemikus 1.10.2016 - 30.09.2017 a.

Pikemalt kahesuunalisest keeleküblusest plaanime kirjutada juba kevadel, seni on kõik küsimused teretulnud.

Soovime kõigile tarkade otsuste, rõõmu ja teadmiste rohket jätkuvat aastat!

## Tapa Valla Spordikeskuse direktorina asus tööle Priit Hunt

### Sõnumed

Tapa Valla Spordikeskus on värskesti tööd alustanud valla allasutus, mis koondab ühtse juhtimise alla veel eelmisel aastal eraldi tegutsenud Tapa Spordikeskuse ja Tamsalu Spordikompleksi. Spordiasutuste ühendamine lepiti kokku juba 2016. aastal. Tapa ja Tamsalu valdade ühinemispingus (täpsemalt artiklis lk 1., Tapa

valla kultuuri- ja spordiasutuste töö ümberkorraldusest).

Jaanuari 3. nädalal astus Tapa Valla Spordikeskuse direktorina ametisse Tamsalust pärít Priit Hunt. Priit sai hariduse Tamsalu Gümnaasiumist, hiljem viisid õpingud mehe pealinna ja lõpetatud said Tallinna Polütehnikum ning Tallinna Tehnikakõrgkool. Kuus aastat tagasi kolis Hunt koos abikaasaga aga tagasi kodulinna.

Priit Hundil näol ei ole tegemist tippsportlasega kuid spordivaldkond-

ja võistlused on talle hästi tuttavad. Spordikeskuse värske direktor selatas: "Gümnaasiumi ja tehnikumi ajal võtsin aktiivselt osa erinevatest kergejõustiku võistlustest, kust olen toonud medaleid ja diplome." Samuti on tal praegu käsil ka kergejõustiku treeneri kutse omandamine. "Lisaks minule on ka minu pere aktiivse eluviisiga," lisas Hunt.

Nagu paljud kodukohta tagasi tulnud ja tööle asunud inimesed tunneb ka Hunt, et saab uuel ametikohal pakkuda midagi oma

kogukonna heaks. "Uue allasutuse loomisega kaasneb hea võimalus hakata asutust reklamima ja turundama. Usun, et struktuuriüksustel on kindlasti potentsiaali rohkemate treeningute ja ürituste korraldamiseks. Leian, et tulevikus peaks Tapa Valla Spordikeskuse allüksustes olema kättesaadavad mitmekülgsed treeningud, võimalikult erinevatele vanusegruppidele," rääkis Hunt. Spordikeskuse värskel juhil on plaanis uurida ka kogukonna soove uute treeningute ja ürituste osas.



Priit Hunt

Foto erakogust

# Leelo Jürimaa – 40 aastat Lehtse Kultuurikuninganna

Kairi Kroon

Päikesetöusu kuma, kastepärlid  
rohukörtel reas,  
hämarust on tulvil veel su tuba, aga  
sada mõtet juba peas.  
Kuhu minna, mida loota, mitu tege-  
mist, mis ootab,  
mida luua, kuhu joosta, miskit vaja  
kindlalt muuta,  
kelle jaoks end lüüa „lille“, harjuta-  
da mitmeid pille,  
mis kostüüm see täna sobib, garde-  
roobis ringi sordi...  
Kiirelt lonksu kohvi rüüpad, juba töö  
sind ammu ootab...  
Aga kusagil su mõtetes on jahid,  
rahurännakuteks purjad pooles  
vinnas,  
maa ja sinitaeva piirile et saaksid  
sa oma unistuste rahu kaema  
minna.  
Iseenda unistuste rahu, iseenda  
mõtete vaikust  
iseenda maailma mahub, et taas-  
avastada armsaks saanud paiku.  
Iseenda jaoks võetud aega mitte  
keegi sinult eal ei laena,  
iseenda elu kaunist aeda iseenda  
jõudehetkel kaevad....  
iseenda lemmiklilli kastad, oled  
õnnelik, et siin ajas olla oskad!

(Kairi)

See oli 2005. aasta, kui ühinesid muuseas Lehtse ja Tapa. Sellest ajast pärinevad ka sügavad sõprussuhted Lehtsekandi värvika kultuurielu edendajatega. Kui esimesi kordi kohtusin Lehtse Kultuurimaja direktori Leelo Jürimaga, siis imestasin, et kuidas küll üks inimene igale poolle jõub. Tema liikumine tundub heiliirusena ja ta on alati olemas ning tema olemasolu on võimatu tähelepanuta jätkata. Kohe peale ühinemist algasid Tapa Valla Muusikapäevad, mis leidsidki oma kodu Lehtse Kultuurimajas. Äsja möödunud aastal juba 13. korda toimus finaalüritus Lehtses. Iga maja on oma perenaise nägu. Köik, kes on käinud Lehtse Kultuurimajas, teavad, kui ilus ja hubane see maja alati on. Väljaspool tulnud tuntud esinejad, kes käivad paljudes Eestimaa kultuurimajades, on alati imestanud, et kuidagi selline tunne on Lehtse Kultuurimajja tulla nagu tuleksid oma koju ja sind seal väga-väga oodatakse. Tundes Leelot lisaks muule ka hea sõbrana, tahaksin nimetada tema võrratud puhkehettke tegevused. Nimelt, kui ta enamasti ööhakul lõpuks koju jõub, siis unega ta kohe ei uhkelda. Siis ta heegeldab vaipu, teeb võrratut käsitiööd. Tema kodu on kujundatud äärelt hubasel ja maitsekalt nagu haldjamajake. Tema aialu imetlemise eesmärgil teeme ka talvel külla minnes ekskursiooni, suvest rääkimata. Talvel on tal seal mitmes kohas tulukesed põlemas. Muuseas suvel meeldib Leelole sageli öösel aias istuda, lõket teha ja kuud vaadata. Ehk saab ta sealt inspireerivaid sõnumeid ja hingerahu, kes teab! Pealekauba on Leelo maailma parim vanaema!

Kui nüüd tema kultuurihingest rääkida, siis kultuurikillukese värtushinnang on ju sündinud meiega koos. Seda ei saa millelegi lisaks juurde toppida. Ta kas on või teda ei ole. Leelos särab neid sädemeid nii palju, et nad sütitavad kaasteelist hingest lausa lõkke.

Kogusime Leelo sõbranna Tiiu Tikkerberiga kokku arvamused Leelo kohta.

## Viive Linnjärv, klassijuhataja ja endine Lehtse Kooli direktor:

„Käesoleval aastal täitus 40 aastat tööd Lehtse kultuurimaja pikaalgel direktoril ning kultuurielu edendajal Leelo Jürimaal. Leelo on väga armastatud ja lugudeetud Lehtse rahva seas. Olen olnud Leelo õpetaja ja kolleg. Siinkohal mõned meenutused nendest aegadest. Möödunud sajandi 60-ndate keskel olid minu klassis kaks heledapäist tüdrukutiritsu Leelo ja Tiiu. Tüdrukud olid lahutamatud, seepärast rääkides ühest ei saa mõoda minna teistest. Nad olid väga head õpilased ja mistahes sündmus koolis toimus, võis seal alati näha Leelot ja Tiut toimetamas. Juba algklassides hakkasid nad käima Tapa Muusikakoolis, kus nad õppisid viiulit. Mõlemad tüdrukud laulsid ka kooli lauluansamblis „Rundibumm“, mis oli aastaid Lehtse kooli muusikaline kaubamärk. Senini on kooli kokkutulekul kuulda ansamblit laulmas. Leelo ja Tiiu ei olnud ainult head õpilased, neil jätkus aega ka vimkadeks, mida siis koos ellu viidi. Minu arvates oli nende ideede autoriks eelkõige Leelo. Vimkasid sain tunda ka omal nahal. Mul oli vahel kombeks õpetajalaua taga istudes kindad jalast libistada, kui neid jalgadega kobama hakkasin polnud neid enam seal. Aastaid hiljem selgus, et Leelo oli roomanud pinkide alt lauaning nihutas kingad kaugemale. Tol ajal oli koolides „Timurlaste“ kampaania. Mul oli koduõues küttepuude hunnik. Ühel öhtupoolikul olid puud korralikult riita laotud. Heategijad olid meie kooli timurlased eesotsas Leelo ja Tiuga. Keskkooli lõpetas Leelo Tapal, pärast seda töötas ta aasta meie koolis muusikaõpetaja ja pioneerijuhina. Juba siis lõi ta aktiivselt kaasa Lehtse Kultuurimaja tegemistes. Leelo jätkas õpinguid Tallinna Pedakoogilise Instituudi orkestrijuhtimise erialal. Instituudi lõpetanuna asus Leelo tööle Lehtse Kultuurimaja juhatajana. Leelost on kujunenud Lehtse kultuurielu patroon.”

## Kultuurielu edendaja Lääne-Virumaal, Leelo hea sõbranna Ello Odraks:

„Leelo, Leelo!  
Aasta siis oli 2005. Lehtse vald liideti Lääne-Virumaaga, rahvamajade arv suurenedes Lehtse kultuurimaja võrra ning saadi juurde hea kultuuri-töötaja, maja direktor Leelo Jürimaa. Meie esimesel kohtumisel, maa-konna kultuuritöötajate esimesel infopäeval 15 aastat tagasi, jättis Leelo endast kohe suurepärase mulje. Vähe on neid kultuuritöötajaid, kes pärast ameti õppimist linnades, naasevad tagasi kodukohta ja sinna ka alatiseks jäavad. Leelo on üks nendest vähestest.

Ta on nende aastatega suutnud väikeses Lehtses hoida, luua ja leida võimalusi erinevateks kultuurialas-teks tegevusteks. Sisulise tegevuse mitmekülgse poolest kuulub Lehtse kultuurimaja kindlalt maakonna esimeste sekka.

*Leelo:  
Oled alati tahtnud midagi olla ja  
midagi suuta,  
midagi liikuma panna ja midagi  
muuta.*

*Oled alati teadnud, milleks oled  
võimeline,  
mida teed, mida on vaja, mida oskad,*

*mida suudad,  
mis on ilus, mis õige.  
Oskad rõõmustada eelse üle, nautida  
tänast,  
loota homsele, hoida kaasla,  
teha koostööd, hinnata olukordi,  
olla lihtne, igapäevane ja ehe!  
Sinus on alati olnud kokkuhoiu tar-  
kust,  
eeskuju mõju, lahkuse suurust, liht-  
suse väärkust,  
kannatlikkuse jõudu, püsivuse tu-  
gevust,  
töö naudingut, koostöötahet.*

Kui Lehtse kant peab vastu uutete tuluttele kultuurivallas, säravad rahvamaja akendes alati tuled ja nende süütajaks on Leelo. Tema õnn on see, kui saab tegutseda nii, et kõik, mis ta ütleb, teeb või mótleb, on ilusti kooskõlas enda ja teda ümbritsevaga – inimeste ja maailmaga.

Õnnitlen, 40 tööaastat – kõlab uhkelt!”

## Alari Kirt, pikaaegne Tapa valavanem:

„Kui ma olin äsja saanud vallav-nemaks Lehtses, siis tehti mulle üsna pea selgeks, kes on Lehtse piirkonnas need võtmeisikud, kes kõike teavad ning kõiki tunnevad. Ja nii oligi, et eriti algusaastal oli mul vaja ennast kurssi viia paljuga, millele võib olla ühe või teise otsuse mõju. Koheselt öeldi, et kui midagi teada tahan, siis küsigu ma Leelo käest. Tema teab ja tunneb kõiki. Nii ongi olnud, kui on vaja nõu ja infot, siis Leelo käest olen seda alati saanud. Seega Leelo on justkui ammendamatu ja mitmeid põlvkondi kattev infopank, omamoodi Geni. Väikestes kohtades on ülimalt oluline teada tausta, et teha parimaid ja jätkusuutlikke otsuseid.

Hilisemal ajajärgul, siis kui ma juba Tapal töötasin, on Leelo olnud alati väga aktiivne Lehtse kogukonna esindaja. Tema peal on alati olnud hea „testida“ kõiki otsuseid, mis on puudutanud Lehtse piirkonda. Leelo käest saab alati ausat ja otsekohest tagasisidet, isegi kui see on olnud ebasobiv.

Koostöö Leelogaga volikogu tasandil on konkreetne ja aus. Mitte kunagi ei ole mina kuulnud Leelot niisama esinemas ja tühja loba ajamas volikogu laua taga. Ta parem ei üitlegi midagi, kui öelda pole, sest niisama enda häälekõla ja esinemisoskust tema ei naudi. Rääkides veel koostööst kultuurimaja tasandil, siis Lehtse kultuurimaja poolt korraldatud üritustes võis alati olla kindel ning rahumeelselt uskuda, et KÖIK on väga hästi korraldatud. Kõigel on justkui Leelo kvaliteedimärk juures. Tema suudab alati genereerida huvitavaid ideid ja lisada põnevaid täiendusi igale people. Eks on arusaadav, et midagi suurt ei tehta kultuuripöllul üksinda, eriti nii väikses kohas. Leelo tugev külj ongi kaasata meeskonnatöösse inimesi, muuseas ka neid, keda esmapilgul ei kujutakski ette esinemas või kaasa-löomas. Tema suudab seda! Selliseid inimesi nagu Leelo on kahjuks vähe ja neid peab hoidma, sest nende najal seisabki väikese koha tuntus ning völü. Leelo, koos oma meeskonnaga, teebki Lehtse palju suuremaks kui see on.”

**Merike Kärmä, Lehtse kooli direktor:**

**VÄIKE LEELOTUS LEELOLE**  
*Meie Leelo on üks vahva naine,  
kes ilmselgelt vägagi ebamaine.*



Leelo Jürimaa

Foto Kairi Kroon

Tal nägusid kokku vähemalt 100 ja tegusid seejuures 100 x 100.

Ta blondis peas ideid ringleb miljoonid,  
teostanud nendest on kindlasti tuhandeid.

Leelo najal siin Lehtses kultuur on  
vohanud  
aastakümneid, mille sarnast pole  
mujal kohanud.

Kindla käega kultuurimajas ta toi-  
metab,  
kogu küla rõõmude ja muredega  
asjatab.  
Kõige ja kõigiga tegeleb hällist-  
hauani,  
erinevaid plaane genereerib seinast-  
seinani.

Leelo kindel on kui kalju  
ja iseloomgi tal piisavalt valju.  
Ta õla najal võib alati nutta,  
sest tead, et ikka ta appi töttab.

Naljasoon on tal samuti vahva,  
enda poole ta ikka tömbab rahva.  
Ei ole mäge, mida Leelo ei ületa,  
ei ole tegu, mis teda kohutaks.

Sõnni sitkust ja kangust Sul jätkugu  
kauaks veel,  
au ja kitust Sulle me laulame!  
Püsi kindlalt oma valitud eluteel,  
selleks jaksu ja jõudu soovime,  
õnne ja tervist mitmeks aastaküm-  
neks veel!

**Endine tööandja ja kultuurimaja taidleja Heiki Vuntus:**

„Tunnen Leelot juba üle nelja-kümne aasta. Kogu selle aja on ta olnud Lehtse kandi rahva koos-hoidja ja kogukonna ettevõtmiste eestvedaja. Pole valdkonda, kus ta poleks oma jõu ja nõuga suutnud abiks olla. Kohtusin Leeloga esmakordsest 1980. aastal, kui ta noore kulturnikuna asus tööl Lehtse seltsielu edendama. Tolles ajast on eredalt meeles naistepäeva tähistamised, sest Leelo suutis oma entusiasmiga sütitada paljud Lehtse mehed ennastületavateks etteaste-teks lavalaudadel. Tänu kodupai-ga armastusele ning oma juurte tunnetamisele on Leelo suutnud

Lehtse kultuurielu hoida läbi erinevate aegade tunnustust väärival tasemel, jäädes samas alati kindlaks oma veendumustele. Leelo hoolib kõigist inimestest, olgu tegemist lapse või eakaga. Kui kuulen sõnu maa sool, siis esmajoones tuleb mu silme ette MEIE LEELO.

## Lehtse kammerkoori koorivanem Katari Krabi:

„Leelo on noorusliku hingega äge, särav naine. Ta on visa pealehakkamisega ja ei lõo millegi ees kõhklemas, teeb kõike südamega. Elutark ja elurõõmus inimene. Ta on andnud suure panuse Lehtse kultuurielu püsimisele ja arengule.”

## Tiiu ja Ilmar Kaasik:

„Leelo töövõime on imekspandav! Ei ole tegevust, millega Leelo toime ei tule. Alates naela seina läöömisenist, lõpetades uhkete pidude korraldamisega või etenduste lavastamisega. Talle on tähtis igas vanuses inimene. Pidudel tantsivad koos nii 2 aastane kui 80 aastane ja kõigil on lõbus ning hea olla. Sageli on ta ka hea nõuandja, soovitaja, ärakuulaja. Suurepärasne ideede generatoor. Leelo jõubab igas inimeseni.”

## Malle Allese (Kusti), hea sõbranna:

„Kohtusin Leeloga 1976. aastal, kui me koos asusime õppima Eduard Vilde nimelisse Tallinna Pedagoogilise Instituudi kultuuriteaduskonda kultuuritöö organisaatori erialale lisasuunitlusega isetegevusliku orkestri dirigent. Olles mõlemad maalt, sai meie elukohaks peda ühikas Pärnu mnt. 59, kus me Leeloga jagasime ühikatuba. Just seal sai alguse meie lähem tutvus ja sõprus.

Leelo ei vali kunagi lihtsamad teed, vaid otsib ikka ja jälle põnevamaid ja keerulisemaid väljakutseid. Nii näiteks pidime pedas endale puhk-pilliorkestris mängimise kohustuse pärast puhkilli valima ja selle selges õppima. Leelo valis metsasarve, mis on üsna keeruline ja tujukas pill. Ta sai sellega väga hästi hakkama!

Leelo armastab stiilipidusid ja nende tegi ta algust juba ühikas. Selleks aga oli vaja ju erinevaid kostüüme. Järgneb lk 5



## Vajangul käib kaks korda nädalas kauplusbuss

Osaühing VKK Kaubandus kauplusbuss teenindab Vajangu küla inimesi igal esmaspäeval kell 15 ja kolmapäeval kell 12.40. Kauplusbussi rooli keerav Valdo Kruse rääkis, et esimene käik Vajangule oli väga positiivne ja kaupluses ostlemas käinud inimesed võtsid bussi hästi vastu.

## Eesti keele aastat meenutades

Sirje Võsa  
Saksi raamatukogu

Äsja lõppes eesti keele aasta ning mõte lendab keelele kui rahva identiteedi ja loomuomaduste kandjale. Keel koosneb sõnadest ja nende kasutusest. Targad on olnud meie esivanemad, kes õpetasid lapsi juba maast madalast sõna kuulama! Praegugi kasutame väljendeid „Kuula sõna!“, „Sõnakuulmatu!“, „Miks sa sõna ei kuula!“, kuid neil ülemistel on moraliseeriv maik juures. Mõelgem, kuidas öeldä lapsele „Kuula sõna!“ nii, et laps selle sisu õigesti mõistaks ja sõnu õigesti kasutama õpiks, sõna kaudu hea ja kurja ära tunneks.

Lugupidamist ja austust väärис sõnapidaja, aga ka inimene, kellel hea sõna keel. Ausöna ei lõrtsitud. See sõna oli inimese au- ja õiglustunde kinnituseks. Tühja jutu rääkijaid ja ropu suuga inimesi ei sallitud, samuti neid, kelle suust tuli ainult sõnamulin.

Kõige paremini kannavad rahva

loomuomadusi edasi vanasõnad. Mida arvasid virulased sõnakasutuse ja keeleeskuse kohta? Mõningaid näiteid vanasõnaraamatutest:

Miest tuntakse sõnast, härga sarvist. Kadrina Sôna sõlmib, sôna peastab. Kadrina Sôna seob, sôna päästab. Vaivara Kieled suus – tied lahti. Lüganuse Hia sôna vîidab vîera vâe. Simuna Pilkaja persse pinnad ja naerja ninna ambad. Väike Maarja

Ära räagi rohkem, kui võid teisele suu sisse öelda. Simuna

Ega sie ise nii hia ole, kes teist naerab. Rakvere

Ära kiitle kinda sees, tule seisamee ees. Haljala

Palju kaagutajad kanad munevad vâhe. Iisaku

Mis mõistsid môtelda, mõista ka ütelda. Kadrina

Salajutt läheb haisema. Vaivara Kopkane asi, sajarublane kära. Rakvere

KOGU VALLA RAHVALE TOIMEKAT ALANUD EESTI RAHVAJUTU AASTAT!

**1. veebruaril 2020  
kell 17.00  
Lehtse Kultuurimajas**

# Lehtse mandolinipäeva kontsert

Esinevad mandoliinimängijad üle Eesti  
Õhtul pidu ja tantsuks  
**Martin Müller ja Asso Int**  
Sisepääs 5 eurot

## Kui panustaks koos ümbritseva elukeskkonna parendamisse?!

Andrus Freienthal  
abivallavanem/haldusosakonna juhataja

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse kohaselt on valdade ja linna ülesandeks kogu kohaliku elu korraldamine. Selle sees on muuhulgas ka ümbritseva elukeskkonna kujundamine. Meid ümbritsev avalik ruum ehk elukeskkond moodustub teedest/tänavatest, kõnniteedest, platsidest, tänavavalgustusest, hoonetest, haljustutest, aga ka vee-, kütte-, elektri- ja muudest süsteemidest ning korraldatud jäätmeveost. Lühidalt rääkides näeb asi välja nii, et volikogu eraldab erinevate objektide korrastamiseks või ehitamiseks rahalised vahendid ning vallavalitsus korraldab tööd. Ehitajad leitakse avalike hangete teel.

Ma usun, et kõik vallakodanikud on märganud, et igal aastal on valla asulates midagi uut ehitatud või olemasolevat korrastatud: rekonstrueeritud tänavaid, rajatud uusi kõnniteesid ja tänavavalgustust, renoveeritud hooneid, korrastatud haljasalasid. Kinnitan, et iga kord, kui lõpetame tööd mõnel objektil, on selle üle väga hea meel. On ju valla maksumaksja raha eest tekitatud vallaelanikele mõni uus, ilus ja vajalik rajatis.

Nüüd aga, pärast väikest harivat sissejuhatust, jõuan peateemani. Ning peateemaks on see, et mõne vastvalminud objekti puhul jääb rõõm üürikeseks, sest sageli juba järgmisel päeval on seal midagi lõhutud. Ma ei hakka laskuma üksikasjadesse, vaid loetlen lühialt viimase aasta kahjustid: Tapal Lembitu pst kõnniteel murti suur osa istutatud dekoratiivhaljastusest, Tapal kirikupargis rikuti jalgratastega lilleklumbid, Tamsalus lõhuti Tamempargi valgustid ja uuel kõnniteel kangutati lahti prügiurnid, Tapal sõideti Karja tänaval segamini tee äärde rajatud haljasribad, Tapal lõhuti parkides pargipinke ja mänguväljakute inventari. Seda loetelu võiks jätkata pikalt. Tekib jõuetuse tunne! Euroopalikule e-riigile ja kultuuriruumile ei ole säärane barbaarne käitumine kohane!

Järgmine probleem on see, et mitmete sõidukiomanike seas on hakanud tekkima „traditsioon“ parkida oma lemmikud kõrvatänivate ääres nii, et auto seisab osaliselt sõiduteel ja osaliselt haljasalal. On ka kesklinnas kõnniteedele parkijaid. Kirjeldatud probleem on aktuaalne Tapal ja Tamsalus.

Niisuguse käitumisstiliga kaasnevad järgmised halvad momendid, sest sõidukid:

-segavad lumekoristust

-lõhevad kevadel ja ka suvel/sügisel ning lumeta talvedel vihmaste ilmade korral muruala ja pärast kannavad ratsastega tänavatele muda, mis kuivab ja hakkab tolmama

-sõidukid takistavad kitsastel tänavatel teiste sõidukite möödasõitmist.

Liiklusseadus ütleb, et sõidukit ei tohi peatada haljasalal ilma selle omaniku või valdaja loata. Kõnneel vîib peatuda või parkida, kuid ainult juhul, kus seda lubab asjakohane liikluskorraldusvahend, jättes jalakäijale sõiduteest kaugemal kõnniteeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba.

Tamsalus ja Tapal peavad kesklinna sõiduteed ja kõnniteed olema talvel lumest puhtad poole kaheksaks hommikul. Kui on tugevad lumesjud, peavad lumetõrjemasinat juhid laveerima sõidukite vahel, samas aga on vaja saada kiiresti tänavat ja kõnniteed puhtaks. Sõidukiomanikud, palun suhtuge sellesse mõistvalt ja aidake oma käitumisega kiirele ja korralikule lumetõrjele kaasa. Juhul, kui kõrvaltänavate sõidutee ja kinnistu vahel on piisavalt ruumi, on võimalik sinna rajada sillutatud ala sõiduki(te) parkimiseks. See aga tuleb igal juhul eelnevalt kooskõlastada Tapa Vallavalitsusega!

Samuti tuleb kinnistuomanikel rajada korrektsed sillutatud sissesõiduteed tänavalt kinnistule. Kui autod on pargitud kinnistute sissesõiduteedele või sillutatud parkimisaladele, ei sega need lumekoristust ning ei kanna märgadel aegadel muda sõiduteele. Reeglinäga tuleb sõidukite parkimine korraldada kinnistusiseelt! Iga kinnistuomanik peaks oma majapidamises ringi vaatama ning lammutama mittevajalikud lobudikud ja vajadusel vähendama peenramaad ning rajama enda sõiduki(te) le parkimisala.

On veel üks ebameeldiv nähtus, kui pargitakse sõidukeid vastrajatud haljasaladele. Ehitajad jõuavad vaevu lõpetada tänavaehituse, kui juba on keegi kohalikest parkinud oma sõiduki tärkamata muruga mullasele teepeenrale. Tulemuseks on rikutud haljasala ja muda tänavatel.

Koostöös politseiga alustame haljasaladele parkivate sõidukite juhtidega tegelemist, vajadusel ka trahvimist. Loodame siiski, et ka sõidukijuhid tahavad, et kodulinn oleks kaunis ja puhas.

Suured teemad, mis peavalu valmistavad on jäätmemajandus ja lemmikloomad. Avalikus ruumis on paigutatud spetsiaalsed konteinerid paberile/papile ja (puhtale) pakendile. Samas aga topitakse need konteinerid täis olmeprügi, riideid, vana köögitehnikat ja kõike muud.

Mitte ei mõista, miks nii tehakse! On ju igas majapidamises olmeprügi jaoks konteinerid ning nii Tapal kui Tamsalus töötavad jäätmegaamad.

Lemmikloomadest. Nii Tapal kui Tamsalus ja teistes asulates tuleb ette hulkuaid koeri ja kasse, isegi kassikolooniaid. Kuidas see saab võimalik olla, kui riigis ja ka Tapa vallas on sätestatud, et koera või kassi on lubatud pidada ehitises või piiratud territooriumil, kus on

loodud sobivad tingimused looma pidamiseks ja on välalistatud looma omal taotel välja pääsemine. Ainult hajaasustuses pole kohustust kassi ehitises või territooriumil kinni pidada. Lihtne, kas pole?! Aga me ei täida seda ja tekitame koos taas ühe probleemi juurde. Enne lemmikloomaoomanikuks hakkamist tuleb õppida olema loomaomanik!

Iga kord, kui on midagi lõhutud, või on tekitatud segadus avalike konteinerite juures, või on jamad koerte ja kassidega, arutleme haldusosakonnas selle üle, et miks küll nii tehakse. Me väga tahaks näha neid inimesi, kes lõhuvad, kes ei täida lemmikloomaoomaniku kohustusi, kes vargsi poetavad valesse konteinerisse valesid jäätmeid ja küsida, et miks te nii teete?! Ma ei taha uskuda, et mitte keegi mitte kusgil ja kunagi ei näe lõhkumisi ja muid rikkumisi!

Me räägime väga palju kodanikuualgatusest, kuid kus see paljukindludetud kodanikuualgatus on?! Väga paljude meeles piirdub kodanikuualgatus sellega, et luuakse enda vaba aja sisustamiseks mittetulundusühingu vormis isetegevusring ja siis minnakse käsi pikal vallamajja toetust küstima.

Minu meeles aga on kodanikuualgatus ja kodanikujulgus hoopis palju enamat. Usun, et paljud said teada meedias, kuidas justiitsminister autasustas mõodunud aasta 9. detsembril julged kodanikke selle eest, et nood tegid rohkem, kui ühelt tavakodanikult eeldatakse. Need julged kodanikud astusid vastu õigusrikkujatele ja aitasid kaaskodanikke, kes olid hättä sattunud.

Kutsun ka meie valla elanikke üles töelisele kodanikuualgatusele ja -julgusele: astume kõik koos vastu vandaalitsemisele, ehk nürile ja mõtetule lõhkumisele avalikus ruumis. Räägime lastele vajadusest hoida ümbritsevat elukeskkonda! Enamus vallakodanikest on ju tublid, töökad, ausad ja korralikud inimesed! Teeme silmad lahti, vaatame ringi ja ärme mõõdume avaliku korrikkumistest. Juhul, kui ise ei julge sekkuda, pöörduge politseisse või vallavalitsusse, pildistage rikkumisi. On ju kõigil taskus niinimetatud targad telefonid.

Tunnustan siinkohal ühte tublit kodanikku Moelt, kes paar kuud tagasi meid informeeris ühest avaliku ruumi inventari lõhkumisest ja niiviisi tuvatasime teo põhjustaja väga kiiresti.

Valla asulate avaliku ruumi saame kujundada ja korras hoida ainult kohaliku omavalitsuse ja kodanike koostöös. See, milline on meid ümbritsev avalik ruum, räägib meie kultuurist või kultuuritusest. Ennesõjaages Eesti Vabariigis öeldi kultuuri kohta muuhulgas järgmist: „Kultuur on elamiseviis, see on see miski, mis me ise oleme“.

Soovin alanud head kultuurset aastat!

**EELK TAMSALU KOGUDUS ALUSTAB LEERIKOOLIGA**

**6. veebruaril 2020.a.**

Leerikooli viib läbi õpetaja Tauno Toompuu, igal neljapäeval kell 18:00.

Leerikool lõppeb 12. aprillil 2020.a. leeriõnnistusega.

## ARVAMUS

**Tapa vajab muutusi ja ikka emotsioonideta**

Eva Suitsmart  
Tapa elanik 1974. aastast

Lugenud meie vallavanema artiklit detsembrikuu Sõnumetest, haaras mind vähemalt nördimus. Millised jõulised oletused! Meid süüdistatakse selles, milles me süüdi ei ole.

Esiteks ei ole mitte keegi pidanud Eesti arhitekte „ebapädevateks”, otse vastupidi: nad on meil väga loominguised ja andekad, küllap ka pädevad. Teiseks ei ole keegi meist nimetanud valla ametnikke „rumalateks”, nagu arvab härä vallavanem. Ja „vaenlasi” ei näe me kusagil. Üksnes arvame, et kõik suurejooneline ja modernne ja kallis ja atraktiivne ei pruugi sobida meie tagasihoidlikku linna.

Kolmandaks ei ole me kõnel-

nud kesklinna „rikkumisest”, vaid ebaotstarbekusest, sest meil ei ole siin suuri rahvamasse ja olemasolev ju toimib. Neljandaks: me ei loo müüte, pigem oleme realistid.

Keegi ei sea kahtluse alla seda, mida te, härra vallavanem, olete oma meeskonnaga teinud Tamsalu juhtides. Aga Tapa ei ole Tamsalu. On meilgi oma n.ö pommiaugud ja prügimääd, välja ehitamata tänavad elumajade läheduses. Minge vaid korraks lõunapoolsesse äärelinna ja näeksite, kui kohutav olukord seal-kandis valitseb. Ärge öelge, et seal on eramaad ja need teisse ei puutu. Puutuvad ju küll, sest eraomanikke saaks sellise minnalaskmise eest trahvida. Kas mitte seal ei tuleks alustada?

On Tapalgi enne teid palju korda saadetud, näib, et te ei tea seda, ent väga palju on veel teha

ja kui õige alustaks õigest otsast, mitte seal, mis juba toimib ja mis enam ei karju.

Ja atraktiivsus! Eks me kõik tahaksime atraktiivsemad välja näha ja oma elukeskkondagi atraktiivsemaks muuta, kuid kas ikka uhkem väljanägemine on kõige olulisem. Kaldun arvama, et puhtus, heakord ja hästi toimiv on suuremad vääratused kui atraktiivsus. Keda me siia ligi tahame meelitada? Kelle jaoks me külgetömbavad peame olema, kui lähtuda selle sõna sisulisest tähendusest? Ning lõpuks ei oleks mul selle atraktiivsuse vastu ka midagi, kui silma ja hinge riivavat meil enam ei oleks.

Jah, Tapa linn vajab muutusi ja töesti ilma emotsioonideta, sest pilid meie äärelinnast, aga mitte ainult, on oõvastavad. Minge ja vaadake!

Jöudu ja arukust uute projektide elluviimisel!

## ARVAMUS

**Kultuurist Tapa vallas (2020)**

Raivo Raid

Vallavalitsus on välja kuulutanud konkursi valla kultuurikeskuse direktori kohale, valla kultuurasutused „vajavad“ kõike hõlmavat, keskusest reguleeritavat suunamist ??? Esimene voor jää tulemusteta. Rahvas küsib: Kas töesti plaanitakse nüüd ka kultuuritegemine viia range poliitilise kontrolli alla? Huvitav oleks teada, kes selle (need) idee (d) välja käis? Keegi teadis rääkida, et siin on jälle see Reigo Tamme käsi mängus ... ise ta ju elab ja töötab põhja Tallinnas ... ??? Miks ta ise sellele kohale ei kandideeri?

Kuidagi tuttav tunne. Midagi sarnast oleme me juba „ühel teatud poliitilisel perioodil“ läbi elanud. Siis sõltus kogu kultuuritegemine osad kontrolli all olevast rajooni kultuuriosakkonnast. Hea, et seal omad eesti inimesed toimetasid, suurte pealkirjade all sai ikka eesti asja aetud ja kohalikke tegijaid lasti ka põhiosas iseseisvalt tegutseda ja kui vaja siis vastutada. Tänu sellele on rahva kultuurilembus säilinud. Suurtel ülerajoonilistel üritustel oli kohalike kultuuriasutuste juhtidel oma kindel osa kanda.

Elame nüüd vabas Eestis ja siin

eksisteerib vabadus valida ise kultuuris osalemise suunad. See peaks jäätma ikka rahvale ligemale otsustada, milleks või kuidas oma vaba aega kasutada. Olemasolev korraldus just seda võimaldab ja kultuuri juhivad vallas oma ala ja kohalikke inimesi ning olusid hästi tundvad inimesed, keda rahvas tunnustab ja austab. Igal valla klubilisel asutusel on oma traditsioonid, mis kokkuvõttes mitmekesisavad kogu valla kultuurielu. Milleks seda lõhkuda ja neid juhtivaid inimesi alandada, pakkudes neile uues süsteemis käsutäitjate rolli?

Kui asi on rahas, siis seda ei ole riiklikult (ka omavalitsuses), vaatama läbiviidud reformidele kunagi jätkunud ja rahva oma otsene panus isetegemisse on siin ikka kandvat rolli mänginud. Reeglinga on tsentraliseerimishullus alati kulusid juurde toonud. Kultuuritegemisel on Tapal (ka Tamsalus, Lehtses jm) pikad traditsioonid. Juba üleelmine sajandi lõpust on teateid siin tegutsenud pasuna- ja laulukooridest, vaba- ja taatlalike poolt annetustest ehitatud seltsimajadest, energilistest alevi- ja linnajuhtidest, kellele kohaliku kultuurielu kujundamine südameasjaks oli. Nõukogude ajal eestlaste vilgas kultuuriigelevus jätkus, sest see oli üks võimalustest siin ennast täisvarelike eestimaalasena tunda. Tegut-

sesid koorid, lauluansamblid, sümfooniaorkester, puhkpilliorkestrid ja instrumentaal-ansamblid, lavastati kohalike jõududega näitemänge. Oma koht oli klubilisel tegevusel ja ajaviiteõhtutel. Noortele meeldis küllastada igal nädalavahetusel toimuvaid tantsuõhtuid.

Kõigepealt aga sõltub kultuuri-tegemine ja sellest osavõtt ikka ja ainult meie inimeste vajadustest ning tahtmistest, kindlasti on siin oma suur roll maitsel ja haritusel, lastes kujunenud või vanemate poolt kujundatud kultuurilemmelisusel, traditsioonidel, kooliprogrammidel jpm. Seda kõike on Tapa vallas olemas. Töötavad muusika ja kunstikool, muuseumid, raamatukogud, gümnaasiumid ja koolid.

Tsentraliseeritud juhtimisel on kohalikus kultuuris alati oht midagi põhjalikult vussi keerata, mida kau gemal seda kahtlasem! Oma pilk on kuningas! Tulemuslik isetegemine on aga alati olnud vaba tahte avaldus. Tuleb lihtsalt luua võimalused ja asi edeneb. Professionalse kunsti tarbimiseks ja viljelemiseks on riiklikult tunnustatud teatrid, kultuuri- ja spordiasutused suuremates keskustes alati tegutsenud ja rahvas neid aga ralt küllastanud. Samas näeme neid sageli ka kultuuritegutsete kohapeal kultuuriasutustes gaistroreerimas.

**Leelo Jürimaa – 40 aastat Lehtse Kultuurikuninganna**

Algus lk 3

Mäletan, et kui pedas meie Lai tn. 13 õppahoone laost taheti ära visata endised Estonia baliiriinide kleidid, siis organiseeris Leelo kiiresti takso ning me vedisime need kleidid ühikasse ja hiljem Lehtse klubisse, kus need minu teada veel praegugi kultuurimaja üüratus kostüümilaos aukohal on!

Pean Leelot üheks oma olulisemaks õpetajaks esinemisjulguse saamisel, olgu siis orkestri või rahva ees. Olime II kursusel Jäneda Sovhoostehnikumi klubis praktikal. Korraldasime vastlapäeva pidu ja minul tuli rahva ette astuda. Oleks ükskõik kuhu mujale läinud või mida iganes teinud, aga mitte lavale! Ja siis ta lihtsalt andis ühe vopsu teatud kohta ja lükkas mu lavale, kuhu jain oma 30-ks aastaks! Esimene orkester, kus me oma esimesi dirigendi katsetusi tegime, oli Jäneda puhkpilliorkester. Jälle oli Leelo see, kes julgustas ning andis kindlustunde, et saame hakkama! Tal on eriline oskus süstida inimestesse enesekindlust, usku sellesse, mida teed, julgust olla sina ise!

TPedl lõpetasime 1980. aastal. Sama aasta alguses asus ta tööle oma kodukohta ja töötab siiani oma esimesel töökohal Lehtse kultuurimajas.

Leelo on seltskonna hing, tema ümber on kogunenud sõpruskonnad nii Lehtse kooli ajast kui ka pedast. Meie kursuse kokkutulekul on toiminud lõpetamisest algul üle viie aasta, nüüd juba pea igal aastal. Leelo on alati kohal olnud, kui just pole olnud mõnd mõjuvat põhjust. Kord pidi ta peale traumat mõnda aega karguga käima. Ta tuli teise Eesti otsa kohale ja teatas, et ta ei saa täna tulla, kuna on haige ja ... läinud ta oligi! See oli nii-nii leelolik!

Leelo on üks kõige omakasupüüdmatuim inimene, keda mina tean, ta jagab oma sõprade ja oma kogukonna inimestega kõike, mis tal on või kui ka midagi enam ei ole, siis head sõna ja kiitust jagub alati! Ja me usume teda, et olemegi tublid ja head!

Leelol on eriline austus vanade asjade vastu, tema käest ei lenda prügikasti peaaegu midagi, millel on oma (aja)lugu. Ta suudab ka tavalise pliiatsi suureks rääkida ja pliiatsi omaniku peaaegu et ajaloolaseks. Imetlen tema oskust korjata küla pealt kokku vanu asju, käsitöid, vihikuid, mida iganes ning teha neist asjadest suurepäraseid väljapanekuid, näitusi jne.

Leelo ja Tiit tandem on üks tugavamaid ja loominguisemaid neist, mida ma tean. Leelo lavastatud ja Tiit juhatatud muusikalid Lehtse kammerkooriga on alati väga hästi õnnestunud ning andnud suurepäraseid emotsioone nii esitajatele kui loomulikult ka publikule! Olen vaimustatud sellest, kuidas see kõik toimib! See masin on üks võimsamaid, millele Leelo käigu sisse on pannud!

Tänu Leelole avastasin Eestimaal koha nimega Lehtse! Juba kooli ajal olin nädalavahetusel sage külaline tema kodus, sest Lehtse oli Tallinnale palju lähemal, kui minu kodu. Tänu Lehtse avastamisele ja Leelo sõpradega tuttavaks saamisele muutus minu elus kõik - nimelt leidsin endale abikaasa just Lehtset!

**Tiit Tikkerber, sõbranna aegade algusest:**

„Leelol on minu elus olnud väga oluline koht nii kaua kui ma mäle-

tan. Oleme väga head sõbrad kogu elu. Saime tuttavaks Lehtse laste kevadpäevadel, kui olime 6 aastased. Lehtse Koolis istusime ühes pingis, tegime koos sporti, käisime Tapa Laste Muusikakoolis, kus mõlemad õppisime viiulit, mängisime Lehtse Kooli sümfonietorkestris ja Vabariiklikus noorte viiuldajate ansamblis, laulsimme ansamblis „Rundibumm“, ehitasime koos sõbra poistega onni, mängisime karjalauda katusel improviseeritud näitemänge ja tegime muudki põnevad.

Olime koolialal ühte kasvu ja mõlemad heledapäised. Et põnevam oleks, siis hakkasime kandma ühesuguseid riideid ja mängima kaksikuid. Kohapeal kõik teadsid, et me kaksikud ei ole, kuid võõrad petsime küll ära. Elu läks nii, et peale kohustuslikku tööaega Tootsi 8. kl Koolis, töi Leelo mind tagasi Lehtse, sest tal oli vaja kultuurimaja töötat. Olen õnnelik, et nii läks, sest minu elu muutus väga palju. Sai loodud kammerkoor ja koos sai ette võetud palju põnevad!

Töötades Lehtse Kultuurimajas on Leelo suutnud enda ümber koondada palju andekaid, toredaid ja asjalikke inimesi. Tema ettevõtmisel on juba algusest peale toodud lavale mitmesuguseid etendusi. Paljud neist olid omaloominguised ja humoorikad, alati vahvate kostüümide ja dekoratsioonidega, mida tuli ise teha. Sageli sai selleks ka öötundides lisatõetud, sest kui midagi valmis pidi saama, siis õigeks ajaks ja hästi. Pikisilmil oodati naistepäevaetendusi või Lehtse Televisiooni lugusid, kus tegutsesid Villi ja Volli. Nalja sai palju! Hiljem tulid juba ooperid, muusikalid ja operetid.

Leelo tegemised on paistnud silma nii maakonnas, kui ka kogu vabariigis. Kultuurimajas on ainulaadne kostüümiladu, kust on laenatud kostüüme paljudele teatrietendustele ja ka filmidele (näiteks „1944“). Leelo on kostüümid ilusasti korras hoidnud ja teab täpselt, kus midagi asub. Tema elutööks on aga kultuurimaja renoveerimine. Uus, remonditud kultuurimaja oli pikka aega suureks ootuseks kogu Lehtse rahvale. Eks ta ise teab kõige paremini, kui palju muut ja vaeva ta sellega nägi, kuid 2008. aasta 25. oktoobril avati pidulikult uus maja. Kultuurimaja on Leelo nägu – kodune ja hubane, kuhu iga inimene on oodatud.

Iseloomult on ta sirgjooneline - ütleb välja, mida mõtleb, ei virise kunagi. Alati aitab ja annab nõu kõigile, kes seda vajavad. Tähelepanelik ja hea huumorimeelega. Ta on töeline „maa sool.“

Oleme koos olnud väga kaua. Nüüdseks oleme nii kokku kasvanud, et tihti mõtleme ka ühtemoodi. Loo võiks lõpetada Mowgli sõnadega: „Me oleme ühte verd, sina ja mina.“

Kõik need lood on kokku kogutud väärrikatelt inimestelt, olgu nad siis sõbrad, tuttavad, kaasteelised. Inimesed armastavad Lehtse Kultuurikuningannat!

Sadagu aegade askelduste rutus lõpuni kõik sajud, kuivatagu päike laialipillutud piisapärlid, ärgaku hommikud või kustugu laternas päevalgalus, et sametpehmes öös uinuks väsinud maa....aeg ruttab, kõik kasvab ja vaob, miskit vaikides kaob, kõik muutub siin maailma peegelpildis, aga meie Leelo jääb! Palju säära Sulle, armas Kultuurikuninganna!

**ROBOTNIIDUKITE MÜÜK, PAIGALDUS, HOOLDUS JA REMONT.**



**BASEILO**  
AIA- JA METSATEHNIKA MÜÜK,  
HOOLDUS, REMONT  
Rakvere, Tallinna 47  
tel +372 56 498 775 • info@baseilo.ee • www.baseilo.ee

**MJM OÜ**  
INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD

**MJM OÜ pakub elektritöid ja kädiduteenust B-pädevuse piires.**  
Majandustegevustate nr TEL002806.

**Kontakt:** 509 4436  
**Martti Sindonen**  
**Lisainfo** [www.mjm.ee](http://www.mjm.ee)

**9. veebruaril 2020**  
Lehtse Kultuurimajas

**Tapa valla XIII lahtised meistrivõistlused**  
**LAUATENNISES**  
ja Lehtse Pinks Pühapäev XVIII hooaja  
**6. osavõistlus**

Registreerimine algab kell 09.30.  
Registreerimine lõpeb kell 09.55,  
TURNIIR algab kell 10.00.

Osalustasu:  
Täiskasvanutele  
3,50 €,  
lastele ja noortele  
tasuta!

Info: tel 383 3350, 521 8398 või 529 0785,  
info@lehtsekultuurimaja.ee, indrek.jurtsenko@tapa.ee

**Lehtse Kultuurimaja** TAPA VALD

**ÜLDEHITUS- JA REMONDITÖÖD**  
56484056

- Katusetööd
- Välistafasadiid
- Terrassid
- Aitende ja uste uahetus
- Siseüümistlus
- Põrandatööd
- Plaatimine

**SÖIDUKITE HOOLDUS- JA REMONDITÖÖD**  
58831831

- Rehutööd
- Rehuide müük
- Varuosade müük
- Salongi keemiline pesu
- Diagnostika

**KIRSIMARI SÖÖGITUBA**  
Amblas ja Tamsalus

SÜNNIPÄEVAD PULMAD KONVERENTSID PEIED  
PEOLAUAD KAASA SNÄKIVAAGNAD  
ERITELLIMUSEL ERINEVAD SUUPISTED  
KOOGID KRINGLID TORDID

Ambla Kirsimari mahutab kuni 100 inimest, maja teisel korpusel on majutus 28 voodikohaga ja hommikusöögi võimalusega.

Tamsalu Kirsimari mahutab kuni 80 inimest, majutuse saab tellida spordikompleksist.

Toitlustushaagisega tuleme meeeldi toitlustama väljürütusi. Meil on generator, seega elektrijuudumine ei ole takistuseks!

**Ambla Kirsimari 385 0164 (Pikk 16, Ambla, Järvamaa)**  
**Tamsalu Kirsimari 656 0202 (Tamsalu, Tehnika 2a, Lääne Virumaa)**

**SELLE FLAIERIGA -5%**

[www.kirmsmari.ee](http://www.kirmsmari.ee)

## Ilmus raamat Lui Lättist

Sirje Võsa  
Saksi raamatukogu

14. detsembril toimus Saksi raamatukogus Saksist pärit kunstniku ja pedagoogi elu ja loomingut tutvustava raamatu „Lui Lätt 1902-1950“ esitus.

4. jaanuari Viru-maa Teatajas ilmus Inna Grünfeldti artikkel „Pintslitõmbeid elumaalilt: Lui Lätt“, milles on ülevaade raamatust ja selle autoritest L. Lätist tütardest Imbi Tombergist ja Tiid Übist. Raamatuga saab tutvuda kõigis valla raamatukogudes.

Raamatut autorid Imbi Tomberg (paremal) ja Tiid Übi.

Foto Sirje Võsa

## Lehtse Kammerkoori laulujõulud

Paul Läane  
Lehtse kammerkoori laulja

Pärast hõbediplomi võitmist Praha koorikonkursil 2018.a. detsembris hõljas kooril õhus mõte kasutada edukat kava 2019.a. advendiajal. Kui saabus kutse laulma Pärnusse ja tekkis esinemisvõimalus Riia Maarja Magdaleena kirikus, oligi otsus kindel. Koori dirigendid Tiid Tikkerber ja Jaanus Väljaots panid kokku mee-leoluka jõuluprogrammi põhiliselt eesti heliloojate koormuusikast ja rahvalaulutõtlustest ja kolme kuuga saagi kava esitamisküpseks.

Pärnu Raeküla Vanakooli Keskuse töötajad võtsid meid 13. detsembril külalishahkelt vastu. Sealne saal osutus mõnusaks esinemispaigaks. Üksteise järel kõlasid vaiksemad ja hoogsamad, pidulikumad ja kodusemad, erksamad ja mõdlikumad, vaimulikud ja rahvalikult jõululikud helindid V. Tormiselt, U. Sisaskilt, O. Ehalalt, A. Pärdilt, jt., sekka mleeolult haakuval G. Ernesaksa „Kõige ilusam luule“, T. Kõrvitsa „Emakeelelaul“ ja P. Usbergi „Õhtul“. Kindlad di-

rigendikäed hoidsid koori jõulutunnet õiget rööbastel, lubades harva forte võimsust, nõudes sagedamini rahutooni või lausa õhkörna pianot. Esinemise õnnestumisele aitasid kaasa solist Indrek Jurtšenko ja klapverisaatja Darja Roditšenko. Publik tänas koori pidevalt sooja aplausiga ja soovis lõpus lisagi.

Riia suururgune kesklinn tervitas meid 14. detsembril hämarsombuse taevaga, nii et vanalinna jõuluturu hõõgvein pidi meid üles soojendama. Väike tür linna peal, väikesed kingid kodustele ja juba tuligi esinemisrõivais Maarja Magdaleena kirik üles otsida. Väike ilus hubane kirik sobis esinemiseks imeliselt, kuigi ehmatas meid esiti pika kajaga. Peagi selgus, et laulda saab hästi ka tempokamaid lugusid.

Ja siis astus koor altari ette, et alustada kontserdiga, mille kava erines veidi Pärnu omast. Võlvide alla tõusis esimesena koori pühulik soov „Mu süda, ärka üles“ H. Tobias – Duesbergilt, järgnes C. Kreigi Taaveti psalm „Õnnis on inimene“. Hea akustika lisas õiget tunnet kõigile lauludele. Eesti kooriteoste lisandus veel C. Francki „Panis angelicus“, kus solistina

astus jälle üles Indrek Jurtšenko. Kontsert lõppes rõõmsa popurriiga eesti jõululauludest. Selleks et eesti keelt mitte oskav kuulaja saaks aimu laulavast, olid saali jagatud kakskeelsed kavad lühikese läti keelse sisuseletustega. Publik jälgis esitust igatahes väga tähelepanelikult ja tänas pika aplausiga. Kuna publiku hulgus oli ka eestla, siis kiideti ju tuujamistes koori väga head ja ühtset kõla ning toredat kava ja loodeti koori ka edaspidi kuulda.

Jõululaupäeval osales koor juba 30. korda jõulujumalateenistusel Ambla kirikus. See on saanud heaks traditsiooniks koorile ja olnud rõõm igale lauljale, aga kindlasti ka kirikulistele.

Advendi- ja jõuluaja lõppu tähistasime väikese kontserdiga 26. detsembril Lehtse Kultuurimajas. Nii said jõuludest osa needki, kes kirikusse ei jõudnud. Rahul olles eduka aastaga sai koor juti aastale alla tõmmata, õnne soovida sünnipäevalisele, maitsta lauas head ja paremat ja laheda bändi saatel mõnusasti jalga keerutada.

Uus põnev tegevusaasta võis tulla. Head tegusat aastat kogu Tapa vallale!

Raul Kübarsepp  
SA Eestimaa Looduse Fond

Suviste nahkhiirekoloniate kohta on meil vähe infot, aga selleks, et nahkhiirte olukorda paremini mõista, on vaja teada, kus asuvad eri liikide koloniate varjepaigad. Eriti oodatakse teateid nahkhiirte poegimiskolooniate kohta hoonetes. „Nahkhiiri saame tulemuslikult kaitsta ainult koos tegutsedes ja omavahel suheldes,“ kommenteerib nahkhiireurija Lauri Lutsar. „Nahkhiireurijad saavad nõu anda kõige paremini siis, kui inimesed ise ühendust võtavad ja küsivad. Selkels võib pöörduda Eestimaa Looduse Fondi või Keskkonnaameti pool.“

Veelendlane

Foto Rauno Kalda

## Eestimaa Looduse Fond ootab inimeste abi

Kuidas kindlaks teha, kas kodu lähedal tegutseb nahkhiirte kolonia? Kui näete tegutsemas korraga juba mitut nahkhiirt, siis on kindlasti soovitav sellest nahkhiireuu-

rijatele teada anda. Ekspertidega saate kontakti nii Eestimaa Looduse Fondi, Facebooki nahkhiiresprade gruppi kui ka Keskkonnaameti või eposti nahkhiir@elfond.ee kaudu.

## Kaugküttest Tapal

Andrus Freienthal  
abivallavanem/haldusosakonna  
juhataja

Tapa Vallavalitsus on saanud mitmelt korteriühistult infot, et Tapa kaugküttepiirkonna soojusettevõte N.R. Energy OÜ on väidetavalt valmis alandama soojusenergia hinda kehtestatud piirhinnast allapoole. Alates 02.08.2018. kehtib Tapal Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhind 59,57 euro/MWh, lõpptarbijale koos käibemaksuga 71,48 euro/MWh.

Asja teeb huvitavaks aga see, et soojusettevõte N.R. Energy OÜ olevat lisaks väitnud, et takistuseks tema headele kavatsustele on kohaliku omavalitsuse vastutötötamine, sest Tapa Vallavalitsus polevat allkirjastanud soojusettevõtte poolt pakutud soojuse ostu-müügi lepinguid.

Samas aga on nende lepingute eelnõudega üks paras segadus. Nimelt esitas N.R. Energy OÜ juhatuse liige Ahto Tisler 10. septembril 2019 Tapa Vallavalitsusele elektronikirjaga soojusenergia ostu-müügilepingute uue redaktsiooni ettepanekuga kontrollida üle lepingus sisalduvad andmed ning saata need koheselt digiAllkirjastatuna tagasi. Seejuures sidus soojusettevõtte kaugkütteperioodi alustamise Tapa linna kõnealuste lepingueelnõude allkirjastamisega.

Tapa Vallavalitsus oli ja on seisukohal, et juhul, kui N.R. Energy OÜ, kui Termoring Grupp OÜ õigusjärglane, soovib sõlmida uued lepingud uutel tingimustel, tuleb selleks anda mõistlik ajavaru, et teostada lepingute juridiline analüüs ning vajadusel pidada läbirääkimisi tingimuste üle. Pakutud lepingute uus redaktsioon oli üles ehitatud soojusettevõtja huvide

kaitsmisele ning ei arvesta soojatarbijate huvisid.

Tapa vald on valmis sõlmima uue redaktsiooniga soojuse ostu-müügilepingud, kuid enne korraldati esitatud lepinguprojektide juridiiline analüüs ning tehti ettepanek läbirääkimiste pidamiseks lepingutingimuste üle. Tapa vald saatis oma vastuse koos ettepanekutega N.R. Energy OÜ-le 14.10.2019. Möödunud on kolm kuud, kuid soojusettevõte N.R. Energy OÜ pole ei vastanud ega ka leidnud aega kohtumiseks vallavõimuga. Samas aga saadeti soojusettevõttest Tapa Vallavalitsusele 13.11.2019 hoopis teised lepinguprojektid, seekord liitumislepingud. 05.12.2019 saatis vald N.R. Energy OÜ-le oma vastuse koos küsimustega. Ka sellele kirjale pole hetke seisuga vastust tulnud.

Samas aga, kui hetkel kütuseturul saadaoleva kütuse hind ja N.R. Energy OÜ majanduslik olukord lubavad, võib soojusettevõte Tapa kaugküttepiirkonnas soojusenergia hinda langetada kehtivast piirhinnast allapoole igal hetkel. Läbirääkimised lepingute üle ei ole mingisuguseks takistuseks. Mõned aastad tagasi langetati Tapa kaugküttepiirkonnas ajutiselt soojusenergia hinda kehtivast piirhinnast allapoole paaril korral. 2016. aasta kevadel, seoses põlevkiviõli hinna langusega, alandas Konkurentsiamet Tapa kaugküttepiirkonna soojuse hinda ning see kehtis kuni 2017 aasta 15. jaanuarini. Soojuse piirhindade kooskõlastamiseks on Konkurentsiametil vastavad metoodikad ja juhendid, midagi ei tehta emotisoonide ajel. Ühel järgneval kütteperioodil langetas soojusettevõte soojuse hinda kehtestatud piirhinnast allapoole enda initsiativil. Seejuures tuleb rõhutada, et kummalgj juhtumil ei olnud mitte mingisuguseid lepin-

gulisi takistusi ja ei seatud täiendavaid tingimusi. Olukord soojuse ostu-müügi lepingutega tookord oli täpselt samasugune nagu käesoleva kütteperioodi algul.

Äärmselt oluline on asjaolu, et kõiki tarbijaid tuleb kohelda võrdsest. Konkurentsiseadus sätestab, et keelatud on ühe või mitme ettevõtja poolt turgu valitseva seisundi otsene või kaudne kuritarvitamine kaubaturul. Muuhulgas on keelatud otsene või kaudne ebaõiglaste ostu- või müügihindade või muude ebaõiglaste äritingimuste kehtestamine või rakendamine. Keelatud on erinevate tingimuste pakkumine või rakendamine erinevatele äripartneritele, pannes mõne neist sellega ebasoodsasse konkurentsiorukorda.

Seega, kui korteriühistute poolt kohalikule omavalitsusele edastatud info N.R. Energy OÜ väidetest vastab töele, siis on tegemist lihtsalt soojusettevõtte poolse bluffimisega. Kohalik omavalitsus ei mõista, mida soojusettevõte taotleb.

Kaugkütteseadus ja Tapa Vallavalitsuse läbirääkimised 31.01.2013 määrus „Kaugküttepiirkonna määramine“ sätestab, et soojuse tootmisega, jaotamisega ja müügiga seonduvad tegevused peavad olema koordineeritud ning vastama objektivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanootele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

Hea on see, et tänu Tapa Vallavalitsuse läbimöeldud tegevustele soojamajanduse arengukavade koostamisel ja täpsese, läbipaistvate ning seadusejärgsele tegutsemisele kaugkütte valdkonnas, on Tapa linna soojamajandust pidevaltarendatud ning see on täna kordades paremas tehnilises seisundis, kui see oli veel viis aastat tagasi.

## TAPA VALLAVALITSUSE AMETNIKE VASTUVÖTUJAD

Vallavanema Riho Telli vastuvõtt toimub Tapa linn Pikk 15 E 9:00-10:00 ja Tamsalu linn Tehnika 1a T 10:00-12:00

**Vastuvõtuajad Pikk 15 Tapa linn**  
abivallavanem Andrus Freienthal (tel 59182790) E 9:00-11:00  
abivallavanem Dmitri Okatov (tel 56670284) E 9:00-10:00  
vallasekretär Piret Treial E 9:00-10:00  
ehituspetsialist Mati Tamm (tel 56670284) E 13:00-16:30 ja K 10:00-12:00  
teede- ja liikluskorraldusspetsialist Jaanus Annus (tel 5510112) E 13:00-17:30 ja K 10:00-12:00  
järelevalvespetsialist Gennadi Sults (tel 59199310) E 13:00-16:30  
kunstnik-kujundaja Eele Ehasoo (tel 322 9673) E 13:00-17:30 ja K 10:00-12:00  
keskkonnaspetsialist Mailis Alling (tel 51931564) E 13:00-17:30 ja K 10:00-12:00  
maakorraldaja Linda Kelu-Toome (tel 566717355) E 13:00-17:30 ja K 10:00-12:00  
haridusspetsialist Anne Roos (tel 3229684) E 14:00-17:00 ja K 9:00-11:00

**Vastuvõtuajad Roheline tn 19 Tapa linn**  
abivallavanem Ene Augasmägi (tel 55980670) E 8:30-10:00  
hoolekandespetsialist Kriste Tiisler (tel 53443779) T 8:00-11:30 ja N 13:00-16:30  
hoolekandespetsialist Anne Klettenberg (tel 3258692) T 8:00-11:30 ja N 13:00-16:30  
hoolekandespetsialist Ly Nelson (tel 57503008) K 8:00-12:00  
hoolekandespetsialist Pille Eevardi (tel 53429921) E 9:00-10:00  
lastekaitse peaspetsialist Monika Martin (tel 53454811) N 13:00-16:00  
lastekaitsetspetsialist Relika Pedoson (tel 56577162) T 8:00-11:30 ja N 13:00-16:00

**Vastuvõtuajad Tehnika 1a Tamsalu linn**  
ehituspetsialist Mati Tamm N 9:00-12:00  
keskkonnaspetsialist Mailis Alling N 9:00-12:00  
hoolekandespetsialist Pille Eevardi N 9:00-12:00 ja 13:00-16:00  
hoolekandespetsialist Ly Nelson E 13:00-17:00  
Lastekaitse peaspetsialist Monika Martin T 8:00-11:30  
Hoolekandespetsialist Sirje Salura (tel 56617181)  
Lehtses E 9:00-16:00 ja R 8:30-12:00  
Jänedal K 14:00-16:00  
Moel T 13:00-15:00  
Vallavalitsuse kantseleis (Pikk 15 Tapa linn ja Tehnika 1a Tamsalu linn) toimub kodanike vastuvõtt asutuse lahtolekuagadel.  
Nimetamata teenistujate vastuvõtt tagatakse etteregistreerumise teel.

## Hõbeakadeemia 2020

Loengusari on suunatud Lääne-Virumaa vanemaalistele inimestele, eelkõige vanusegrupile 60+, kuid oodatud on ka teised huvilised.

**Õppetöö toimub loengute ja vestluste vormis iga kuu viimasel neljapäeval algusega kell 12.00 Rakvere Linnavalitsuse valges saalis Lai 20.**

**Omaosalus on 2 eurot.** Seminarisarija läbinud saavad detsembris tunnistuse, mille väljastab Tallinna Tehnikakõrgkooli teenusmajanduse instituut.

- 30.01 **Inga Raitar**, ajakirjanik ja kirjanik Meedia – ühiskonna peegelpilt
- 27.02 **Marika Palu**, Eesti Ajaloomuuseumi koguhoidja Muusikarüütel Georg Ots
- 26.03 **Kaido Höövelson - Baruto** Jaapan – kauge ja lähedane
- 23.04 **Ülle Kalvik**, kriisipsühholoog Peresuhetest ja -vägivallast

TALLINNA TEHNIIKAKÕRGKOOL



LAÄNE-VIRU OMavalitsuste Liit

## KÜTTEPUUD

Müüa soodsalt  
3m küttepuid  
kohaletoomisega.

Tel 5074553.



### LEHTSE PINKSI PÜHAPÄEVADE XVIII HOOAEG!

Osalema on oodatud kõik huvilised: mehed, naised, pojad ja tüdrukud. Mäng turniiride!

**Toimumise ajad:**

- 2. – 06.10.2019
- 3. – 03.11.2019
- 4. – 01.12.2019
- 5. – 05.01.2020
- 6. – 09.02.2020
- 7. – 01.03.2020

5. aprillil HOOAJA lõpetamine, selguvad üldvõitjad!

Täiskasvanute regiseerimine algab 9.30 ja lõpeb 9.55!

Osamaks: Täiskasvanud 3,50 €, õpilased tasuta!

**RENDILE ANDA KUNI 1000M<sup>2</sup>**

### FASSAADI-TELLINGUID

**PLETTAC SL 70**

Tellingud asuvad Lehtses.  
Transpordivõimalus.  
Hinnad soodsad.  
Helistage 5046718 Eve

## VALLAVALITSUSE JA -VOLIKOGU INFO

## Tapa Vesi OÜ ja Tamsalu Vesi AS ühinemine

Aare Palmsalu  
Tapa Vesi OÜ tegevjuht

Kuni 01.01.2020 pakkusid Tapa vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenust kaks vee-ettevõtet: endise Tapa valla territooriumil Tapa Vesi OÜ ning endise Tamsalu valla territooriumil Tamsalu Vesi AS. 29.04.2019 võttis Tapa Vallavalikogu vastu otsuse, millega algatati kahe ettevõtte ühendamine. 08.10.2019 sõlmiti ühine-misleping, millega lepiti kokku, et alates 01.01.2020 ühineb Tamsalu Vesi AS Tapa Vesi OÜ-ga ning uueks ettevõtte ärinimeks jääb Tapa Vesi OÜ. Harukontor jääb ka Tamsalu linna Tehnika tn 2, ehk samasse kohta, kus enne oli Tamsalu Vesi AS kontor.

Tamsalu Vesi AS klientide teenuslepingud tulevad üle Tapa Vesi OÜ-le ning uut lepingut pole vaja seetõttu sõlmida. Kontaktandmete uuendamiseks ja kontrollimiseks palume võtta ühendust Tapa Vesi OÜ kliendi-teenindajaga telefonil 32 20 048 või e-mailil tapavesi@tapavesi.ee.

Teenuste eest tasumine toimub edaspidi arvete alusel. Selleks



### ABIKS URIINIPIDAMATUSEGA INIMESTELE JA NENDE HOOLDAJATELE

TASUTA konsultatsioonid ja toote/abivahendite tutvustused.

MÜÜK ETTETELLIMISEL soodustusega puuetega inimestele, vanaduspensionäridele ja lastele alates 3. eluaastast isikliku abivahendi kaardi omamisel ja kehtiva arstitöendi olemasolul.

Täishinnaga müük kõikidele abivahendite vajajaile! MÜÜGIS: täiskasvanute mähkmed, sidemed, imavad aluslinad, madratskaitsed, kateetrid, siibrid, kepid, nahahooldusvahendid

#### Abivahendi soovist etteeatamine vähemalt 5 tööpäeva varem.

**Tamsalu Spordihooones kell 12:00**  
13.02.2020  
12.03.2020  
09.04.2020

Info ja tellimine tööpäevadel kella 8:00 – 17:00  
53439837 Ülle t.ulle@inkotuba.ee

### Aruannete esitamise tähtaeg Tapa vallast tegevustoetust saanud huviringidele ja mittetulundusühingutele on 31.01.2020

Tapa Vallavalitsus ootab Tapa vallast tegevustoetust saanud huviringidelt ja mittetulundusühingutelt aruandeid, tähtaeg 31. jaanuar 2020. Aruanne vormi leiata siit: <http://www.tapa.ee/toimingud/mittetulunduslike-spordi-kultuuri-noorte-ja-kuluhingutele-tegevuse-jaoks-rahaline-toetus>

Aruanne käib vaid 2019 aasta sisulise tegevuse ja rahade kasutamise kohta.

Palun saatke aruanded allkirjastatult aadressile vallavalitsus@tapa.ee või postiaadressil Pikk 15, Tapa 45106.

Info: Indrek Jurtšenko, kultuurispetsialist, 3229659, indrek.jurtsenko@tapa.ee

## Detsembrikuu vallavalikogus

Maksim Butšenkov  
volikogu esimese

Selle aasta viimase istungi me viisime läbi restaureeritud Tapa Kultuurikojas. Päevakorras oli palju olulisi teemasid, mida me otsustasime pühade-eelsel perioodil ka arutada.

Alustasime valla spordikooli põhimaäruse muutmisest. Esiteks muutsume kehitvat korda, mille kohaselt tulili meil katta kõiki naabervalla sportlaste kulutusi. See summa moodustas aastas umbes 27 000 eurot. Meile tundub ebaõiglasena olukord, kui me maksime meie laste huvihariduse eest naabervaldades, aga nemad enda laste eest mitte. Teiseks, muutsume ära asutuse aadressi. Uuest aastast peetakse kooli ametlikuks asukohaks Tamsalu linna.

Järgmisena andsime loa ajalehe Sõnumid/Tapaskije Vesti väljaandmise teenuse pakkumise konkurssi läbiviimiseks. Ajalehe 6000 eksemplariga tiraž, mah ja sagedus jäävad samaks. Ainus, mida me muutsume, on teenuse osutamise periood – nüüd sõlmitakse konkursi võitjatega leping kolmeks aastaks.

Järgmiste otsusega kiideti heaks valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskiri. Muuhulgas osutab dokument võimalusele saada hüvitist kastevee kasutamisel aiahoopaljal (1.aprill-31.oktoober). Selleks on vaja panna üles arresti ja esitama näidud Tapa Vesi ettevõttele. Pärast seda tehakse ümberarvutused, milles kanalisatsioonitasu pole enam arvestatud.

Seejärel kiitis volikogu heaks Tapa Vesi põhikirja. Selle otsusega viiakse peaegu lõpuni kahe valla veevarustusettevõtte ühendamise üheks juriidiliseks isikuks. Järgmiste otsusega kinnitatakse juhtorganite kooseisud. Lähiajal juhtub see valitsuse otsusega.

Aasta viimane istung tõi meie eakatele elanikele hea uudise – vallavalikogu kinnitas sünnipäeva auks makstava toetuse suurenemise 20-lt eurolt 75-le eurole. See muudatus puudutab neid, kes tähistab 2020. aastal 80.-ndat ja 85.-ndat juubelit ja kõiki teisi eakaaid, kes on vanemad kui 90. eluaastat. Me muudame jätk-järgult makstava toetuse korda, mis varasemal aegadel on tekitanud nii palju küsimusi. Kevadel otsustasime, et inimene ei ole enam

kohustatud esitama taotlust, et saada 20 eurot ja nüüd meil õnnestus makstavat summat ka märkimisväärselt suurendada. Veelgi olulisem on, et hüvitise üleandmiseks külastab sotsiaaltöötaja meie eakaid inimesi ja see on tihtipeale palju olulisem kui ümbriku sisu.

Kinnitati vallavalitsuse nimekoosseis, mida vähendati viimasel koosolekul 10-lt liikmelt 7-le. Sinna nüüd kuuluvad: Riho Tell, Ene Augasmägi, Dmitri Okatov, Andrus Freenthal, Sirje Klemmer, Urmas Piksam ja Lilli Strönadko.

Järgmisena oli vastuvõetud otsus maksta aasta tulemuspreemiat. On väga meeldiv, et sel aastal rakendati ühset põhimõtet, mille kohaselt vallavanem, kõik vallavalitsuse juhid ja ametnikud kui ka asutuste juhid said vördsed summa – 300 eurot.

Me käsitlesimme pühade-eelse istungi käigus valla jaoks kahte olulist teemat – järgmisse aasta eelarvet ja haridusvaldkonna arengukava. Me jõudsime üksmeelele selles, et need küsimused vajavad üksikasjalikumat tähelepanu ja seepärast ei tehtud 2019. aastal nende kohta otsuseid. Jätkame nendega tööd uuel aastal.

## Vallavalitsuse istungite otsuseid perioodil

11.12.2019-08.01.2020

### Kinnitati:

- Tapa Vene Põhikooli arengukava 2020-2025

- Tapa Vallavalitsuse struktuur ja teenistuskohtade kooseis

- Jäneda Kooli hoolekogu kooseis

- Tapa Hooldekodu personali kooseis

- Tapa valla huvihariduse ja huvitegevuse kava 2020

- kirjaliku enampakkumise tulemus ja anti rendile Tapa linnas Nooruse 1 asuva hoone koos teenindusmaaga

- kirjaliku enampakkumise tulemus (korteriomand Hommiku pst 2-21 Tapa linn Tapa vald)

### Muud:

- Väljastati kasutusluba ühepereelamu ja abihoone püstitamisel Tamsalu linnas Sireli põik 1 kinnistul.

- Tunnistati nurjunuks ja otsustati korraldada uus enampakkumine korteriomanditele (Üleviste tn 13-6 Tapa linn ja kinnistu Kivilo tn 24 Tapa linn)

- Kiideti heaks hajaasustuse prog-

rammi projekti „Lepla talu puurkaevu puurimine ja veetrassi rajamine“ aruanne

- Kirjeldati Sääse aleviku Tamsalu linnaga ühendamise protsessi

- Muudeti Tapa Vallavalitsuse 12.09.2018 määrust nr 11 „Sotsiaaltoetuste määramise ja sotsiaalteenuste otsutamise kord“

- Algatati pärismisenetlus

- Anti volitus Tapa Vallahooldusele eluruumide üürilepingute sõlmimiseks

## Tapa valla sihtstipendiumi taotlemine

Täiskoormusel õppivate üliõpilaste motiveerimiseks ja toetamiseks võttis Tapa Vallavalikogu 28. septembril 2017 vastu määruse „Tapa valla sihtstipendiumi määramise kord“.

Stipendiumi suuruseks on 1 000 eurot, mida makstakse ühele isikule ühel korral. Stipendiumi on võimalik taotleda üliõpilasel, kes asus omandama kõrgharidust 2019. aastal.

Sihtstipendiumi on võimalik taotleda esimese semestri läbinud üli-

### ópilasel:

- kes on lõpetanud Tapa vallas põhikooli või gümnaasiumi,

- kelle Eesti Rahvastikuregistri järgne elukoht on Tapa vallas,

- kes on esimene semestri jooksul tätnud vähemalt 75% oma kinnitatud õppekava ainepunktidest.

Taotleja esitab:

- taotluse Tapa Vallavalitsusele.

Taotluse vormi blankett on kättesaadav Tapa valla kodulehel <http://www.tapa.ee/toimingud/sihtstipendium>

<http://www.tapa.ee/toimingud/sihtstipendium> ja vallamajas.

kooli õppeosakonna poolt välja antud väljavõtte esimese semestri õpingukaardist.

**Taotluse esitamise tähtaeg on 15. veebruar 2020.**

Stipendiumi maksmise otsustab Tapa vallavalitsus veebruarikuu jooksul.

Küsime korral võtta ühendust haridusspetsialistiga, tel: 322 9684 või e-kiri: [anne.roos@tapa.ee](mailto:anne.roos@tapa.ee).



Veebruaris kutsuvad Tapa Põllu Kodu erivajadustega inimesed Tapa vallaraamatukogu 1. korrusle vaatama oma nägemust loodusest.

Fotonäitus

## SPORT

**Head uut sportlikku aastat kõigile!**

Ootame ka tänavu kaastöid (sh pilte) Tapa vallaga seotud sportlaste kohta, mis iganes spordialalt ja võistlustelt ja paneme nad kokkuvõtteks ajalehte ja ka valla veebi. Väga tore ja tubli Tamsalu kandi spordimees Rein Tops teeb kaastööd valla spordiuudiste kogumisel juba pea pool aastat, suur aitäh Sulle. Vihjeid ootame: indrek.jurtsenko@tapa.ee, 3229659.

**Käsipall**

SK Tapa/TVSK saavutas 2019 Eesti karikavõistlustel tütarlaste D vanuseklassi käsipallis treener Mare Nepsi juhtimisel II koha. Turniiri parimaks mängijaks valiti Laura Horn Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikool naiskonnast, naiskonna parimaks Emma Afanasev.

SK Tapa/TVSK sai 2019 Eesti karikavõistlustel poiste D vanuseklassi käsipallis treener Aron Jaanise juhtimisel 11. koha. Meeskonna parimaks valiti Patrik Lõsov.

Naiste käsipalli karikavõistlustel 3. koha korduskohtumises tegid Mella ja SK Tapa teises mängus 22:22 viigi, kuid kuna Mella võitis avalahingu 33:22, olid kahe kohtumise kokkuvõttes paremad just nemad ning teenisid sellega kolmada koha.

Põhiturniir käsipalli meeste meistriliigas joudis poole peale ja jätkub juba jaanuari teises pooles. 2019. aasta viimases mängus alistas tabeliliider Põlva Serviti võõrsil SK Tapa tulemusega 30:28 (15:11). SK Tapa on 7 punkti ja asub 5. kohal.

SK Tapa /TVSK võistkond saavutas 2019 Eesti karikavõitja noormeeste B vanuseklassi käsipallis II koha treenerite Aron Jaanise ja Paavo Nelke juhendamisel. Turniiri parimaks värvavahiks valiti Madis Valk Tapa võistkonnast, meeskonna parim oli Ilja Kosmirak.

**Maadlus**

Kadrina maadlusklubi Caaro SK allmaadlev Tapa noormees Kennet Kesküla võitis Soomes esikoha kehakaalus kuni 33kg (treener Valeri Pormann).

57 võistlejat Eestist, Lätist ja Soomest oli tulnud austama Vahur Prooveli mälestust Lähte jõulturniirile. SK Tapa /TVSK noored maadlejad võitsid 4 esikohta: Marta Pajula, Virgo

Vähk, Alex Kulberg ja Ats Pajula, kolmandad kohad teenisid Tanel Laisarv ja Maksim Abrajev. Samal ajal võistles tapakas Olavi Laisarv Daugavpilsis Eesti koondise kootseusis rahvusvahelisel meeskondlikul turniiril, kogemused olid õpetlikud.

Tapalt pärít maadluserekond "Pajulad" lõpetasid aasta võidakalt. Tartus peetud võistlusel "Edu Parimad Aastad" said esikoha nii Ats kui ka Marta Pajula.

**Ujumine**

Tapa valla parimad uujad Alex Ahtiainen ja Brita Rannamets, kes on omaeliste Eesti tippujad, tegid eelmine aasta viimase jõuproovi Tallinnas, kus peeti Eesti meistrivõistlusi lühiraja (25m) ujumises. Noored osalesid täiskasvanute arvestuses. Alex: hõbe 100m liblikas, pronksid 50 m liblikas ja 100m kompleksujumises (isiklik), lisaks IV kohad 50m vabalt ja 50m selili. Brita võitis pronksmedali 200m liblikas, 50 ja 100m liblikas sai IV koha, 50m vabalt aga VIII koha (isiklik).

**Saalihoki**

U-14 poiste arvestuses mängis Tapa valla Spordikool/Jäneda SK üle Kuusalu, seisuga 6:1 (Jäneda resultatiivseim Keimo Kari 4 väravat + 2 väravasööt). Valga SHK võideti seisuga 9:2 (Keimor Kari 4+1).

Eesti meestekoondisse kutsuti taaskord tapakas ja kunagine SK Jäneda kasvandik Kermo Uue. Maailma edetabelis kümnendal kohal paiknev Eesti meeste saalihokikoondis osaleb Euroopa tsooni MM-valikturniiril, mis mängitakse 2020. aasta 30. jaanuarist 2. veebruarini Taanis, Frederikshavnis. B-alagruppis on vastasteks Suurbritannia (30.01), Taani (31.01) ja Island (01.02).

**Tõstmine**

Roomet Väli võistles noorte U15 EM Eilatis, Iisraelis ja saavutas kk-10 kg 9. koha tulemusega 230kg (110+120). Rebimise tulemus on uus Eesti rekord vanuseklassis U15 ja isegi U17, tõukamises jäi seekord laeks 120kg.

Vajangu lastest võistlesid 23. novembril Eesti üksiktõstete MV Emma Kivirand, kes võitis kk-55kg kaks

Roomet Väli võistles noorte U15 EM Eilatis, Iisraelis ja saavutas kk-10 kg 9. koha tulemusega 230kg (110+120). Rebimise tulemus on uus Eesti rekord vanuseklassis U15 ja isegi U17, tõukamises jäi seekord laeks 120kg.

Vajangu lastest võistlesid 23. novembril Eesti üksiktõstete MV Emma Kivirand, kes võitis kk-55kg kaks

kuldmedalist, nii rebimises 46kg kui ka tõukamises 55kg oma isiklike rekordite kordava tulemusega. Summa 101kg on uus Eesti rekord U13 vanuseklassis. Kaisa Kivirand oli kk-59kg rebimises ja ka tõukamises teine. Naiskond võitis EM II koha. Ökesed said kaela veel ka hõbemedalid. SK Vargamäe naiskond oli 4 liikmeline. Meeskond tuli Eesti meistriks. Tõstjate treener on Ahti Uppin.

**Suusatamine**

Otepääl toiminud Eesti meistrivõistlustel vabatehnikas oli edukas Porkunist pärít Martin Himma. Võisteldi 10 km distantsil. Rajal käinud 50 võistleja seas edestas Martin Himma oma põhikonkurenti Marko Kilpi ja tuli esmakordelt täiskasvanute Eesti meistriks. Palju õnne!

**Korvpall**

Eesti esiliiga meistrivõistluste järgkordses mängus tuli Tamsalu Los Toros/TALTECHil vastu võtta kaotus 66:71 välismängijaid kasutaval Tallinna Kalev/TSK-lt. Tamsalu parim oli Sander Viilup 20 punktiga. Järgmises mängus oli vastas G4S noortekoondis, kellele kaotati napilt 74:75, Sander Viilupilt 35 punkti. Kolmandas mängus detsembrikuus ja kodusaalis oli vastane Tartu Ülikool/Kuremaa SK. Tasavägiselt kulgenud mäng võideti 82:78, Sander Viilupilt 25 punkti. Esimese ringi viimases mängus oli kodusaalis vastane uue treeneri Aivar Kuusmaa käe all harjutav Kadrina Karude meeskond. Los Torose/TALTECHI kaotusnumber kõige napimalt 93:94, Sander Viilupilt 29 punkti. I ringi lõpetas Los Toros/TALTECH kuue võiduga, mis andis 4. koha 12 meeskonna seas.

Maakonna kossuliigas kaotas Jakon/Ehitus/Tapa meeskond viimastes mängudes Väike-Maarja päästekoolile 47:100 ja 1.JBri meeskonnale 52:83. Võoral väljakul võideti Järva-Jaani/Peetri kooli 97:69. Viimases kodumängus oli vastane Sõmeru, keda võideti tasavägises mängus 64:60.

**Võrkpall**

Lääne-Virumaa meeste võrkpalli rahvaliigas võitis Tamsalu VK meeskond Rakvere spordikooli 3:0.

**Eesti Juunioride Meistrivõistlustelt hõbemedal püstolist laskmises**

Jaanus Raidlo, Tamsalu Gümnaasiumi huviringi juhendaja

11. jaanuaril 2020 viidi läbi Kääriku uues spordikeskuses Eesti Juunioride Meistrivõistlused öhkrervasdest laskmisel. Võistlustalle asusid 25 Eesti parimat

noorsportlast kes stündinud 2000. a. ja hiljem. Lasti 60 lasku öhupüstolist eelvõistluseks ja 8 paremat said edasi konkurendi närvid vedasid ennem alt ja finaali, kus kõik hakkas uesti nullist peale. Jaanus Laidus Tamsalu Gümnaasiumist lõpetas eelvõistluse 3. kohaga, aga pääs 8 parema hulka avas Jaanusele esmakordelt ukse tiitlivõistluse finaali. Närvilises finaali heitluses hakkas Jaanus

tasapisi ettepoole liikuma kuni pronksine autasu oli juba kindlalt käes aga ühe konkurendi närvid vedasid ennem alt ja Jaanus pääses kahe parema hulka. Kuigi Jaanus lasi tulbili lõpuni välja jäi kuld seekord saamata aga ka esmakordne hõbemedal on väga suur saavutus ja lubab loota tulevikus veel sarnaseid edukaid esinemisi.

**KORSTNAPÜHKJA**  
55604046

Ostan igas seisukorras sõidukeid ja kaubikuid, võib remonti vajada!  
Tel 53092650

**AutoKap OÜ**

- autoremont ja hooldus
- summutite remont ja paigaldus
- õlivahetus

Väike 17, Tapa. Telefon 56503420  
e-mail kalleivainen@hotmail.com



## KULTUUR

**KUHU MINNA?****TAPA KULTUURIKOJAS**

- 25. jaanuaril kell 13:00** Lauluklubi KÜLAST KÜLLA kutsub kõiki people TALVERÖÖM. Registreerimine 55595461 või e-postil heili.pihlak@kultuurikoda.ee.
- 28. jaanuaril kell 18:00** Animafilm „Lumekuninganna II: Elsa ja Anna uued seiklused“ (Frozen II). Piletid 3.50/ 5.00 eurot.
- 02. veebruaril** Tartu rahu 100. aastapäev. Mälestusteenistused Tapa linna kalmistul.
- Kell 12:00** Tapa Kultuurikojas Türnpuu Meeskoori kontsert, solist Mart Kroon. Dirigeerivad Ene ja Tõnu Kangron. Tasuta.
- 04. veebruaril kell 18:00, 20:00** Hoogne animaseikluse "Maskeeritud spionid", mille aluseks on Lucas Martelli lühianimatsioon "Pigeon: Impossible". Piletid 3.50/ 5.00 eurot.
- 5. veebruaril kell 19:00** VAT Teatri etendus „Kolm versiooni elust“ Piletid hinnaga 14.00 ja 17.00 eurot müügil kultuurikojas ja Piletimaailmas.
- 07. veebruaril kell 14:00, 16:00, 18:00, 20:00** mängufilm "Talve" on viimane peatükk Oskar Lutsu Paunvere lugude põhjal valminud filmide reas. Pääsmed hinnaga 3.50 ja 5.00 eurot.
- 11. veebruaril kell 18:00, 20:00** põnevusfilm „1917“. Piletid 3.50 ja 5.00 eurot.
- 14. veebruaril kell 19:00** International Culture Center Intercont esitleb- vallatu komöödia „Tahan mehere“ (etendus vene keeles!) Piletid 16. 00 ( 1.-6. rida) ja 14.00 ( 9.-12. rida). Etendus on vanematele kui 16 aastat!
- 19. veebruaril kell 19:00** Vana Baskini Teater „Garaaz“. Vana Baskini Teatri ja Polygon Teatri ühisprojekt. Piletid 15.00 ja 17.00 eurot.
- 20. veebruaril animafilm „Sipsik“ kell 11:00** (broneeritud Tapa koolidele), 18:00 (avalik seanss)
- 21. veebruaril animafilm „Sipsik“ kell 11:00** (broneeritud Tapa lasteaedadele) Pääsmed 3.50 ja 5.00 eurot.
- 24. veebruaril** Eesti Vabariigi aastapäev.
  - kell 07.30** pidulik lippude heiskamine Tapa linna keskväljakul
  - kell 08.00** hommikukohv vallavanemaga Tapa Kultuurikojas
  - kell 9:30** hommikukontsert
  - kell 14.00** Eesti Vabariigi aastapäeval pühendatud Tapa valla tänuüritus, „Aasta Tegu“ auhindade üleandmine. Kutsetega.
- 27. veebruaril kell 19:00** Kalle Sepp ja Mikk Tammeppold - kontserttuur „Risti-rästi“
- Pilet eelmüügist 12€, kontserdi päeval 15€. Piletid: Piletilevis, Piletimaailmas ning kultuurikaja kassas
- 14. märts kell 17:00** kontsert „Estraadi laine!“. Ansambel Horoskoop, Nele-Liis Vaiksoo, Voldemar Kuslap, Marianne Leibur. Piletid hinnaga 15€ (pensionär), 18€ (õpilane/üliõpilane), 20€ (täispilet) müügil kultuurikojas ja Piletilevis.

**LEHTSE KULTUURIMAJAS**

- 1. veebruar kell 12.00** MANDOLIINIMÄNGU PÄEV
  - kell 17.00** Kolme mandoliiniorkestri KONTSERT
  - kell 19.00-23.00** PIDU kõigile soovijaile
  - Pääse kontserdile ja peole: 5 €
- 3. veebruar kell 13.00** Klubi "Ehavalgus" Ilu ja tervise tund kõigile!
- 4. veebruar kell 18.00-20.00** Lehtse Käsitööseltsingu I TAASKASUTUSE ÖPITUBA "Vanale asjale uus elu"
- 9. veebruar kell 10.00** LEHTSE 6. PINKSI PÜHAPÄEV JA TAPA VALLA XIII LAHTISED MEISTRIVÕISTLUSED Jätkub PPP XVIII hooaeg. Osaleme oodatud kõik huvilised: mehed, naised, pojad, tüdrukud. Registr. algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanuil osamaks: 3,50 €, õpil. tasuta.
- 14. veebruar kell 10.00-12.00** LASTEHOMMIK "SÖBRAGA KOOS!"
- 16. veebruar kell 12.00** Lehtse Külakilb 6. MÄNG jätkub XVIII hooaeg! OSAMAKS: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta
- 17. veebruar kell 13.00** Klubi "Ehavalgus" Sõrapäev ja EV 102. sünnpäev
- 18. veebruar kell 18.00-20.00** Lehtse Käsitööseltsingu II TAASKASUTUSE ÖPITUBA "Vanale asjale uus elu"
- 21. veebruar kell 10.00-12.00** Lastehommik "Palju õnne, Eesti!"
- 22. veebruar kell 20.00** VEEBRUARIÖHTU – EV 102. sünnpäevapidu kõigile. Meeleolukad esinemised - "Mõisapiigad" ja "Jändeda Naised" Tantsuks ansambel "VANKER" Õhtujuht - Urmas Aruoja
- 25. veebruar kell 10.00-12.00** MUDILASTE VISTEL-VASTEL Lume olemasolul kelgumäel.

Info: 52 18 398; e-mail: info@lehtsekultuurimaja.ee



**Helmar Ehitus**

Pakub teenust Lääne-Virumaal.

Planeerimistööd, kaevetööd, kanalisaatioonitööd, veetrassid, maakütte toru paigaldus, kaabli kanali rajamine.  
**KAEVETEEENUUS:**  
• 5T CAT Ekskavaator 305E2 CR-iga (1600mm, 750mm ja 400mm kaevekopp)  
**TÖSTETEEENUUS:**  
Rataslauder Kramer 750  
**VEOTEENUUS:**  
Multilift kastiga Scania 6X2  
Tel. +372 56722383  
www.helmarehitus.ee  
helmarehitus@gmail.com

## REKLAAM JA TEATED

**Müüa kahetoaline korter** Hommiku pst. 2 otse omanikult. Kontakt: 56451206

**Diivanipuhastusteenus.** Hind alates 50 eurot. Rohkem infot telefoni teel 5573257.

**Müüa lõhetud küttepuud**, koorem 6 ruumi. Tel 56476346

**Müüa soodsalt kuivi kütteklotse** 45l võrkottides. Tel 5045632

**Raamatupidamisteenused** väikeettevõtetele ja FIE-le. Tel. 53316710, rp.rehnut@gmail.com

**Pikter Grupp OÜ**

müüb 3m ja lõhetud küttepuid.  
Kuivi ja tooreid, erinevad liigid, pikkuses 25-60cm.  
Saadaval ka puit- ja turbabriketti, pelletit ja kivisüsi.  
Lisaks pakume liiva, killustikku, sõelmeid, sõelutud mulda.  
Küsige julgelt infot! Tel 5013862, e-mail: pikter@mail.ee  
Teenustena: transport, multiftkonteinerite rent ja kaeveteeenus

**KÜTTEPUUD SIMUNAST**  
**5157741****Tapa küttelaos müügil**

- puitbrikett
- küttepuid vörergus
- kütteklotsid vörergus
- turbabrikett
- pellet
- kivisüsi
- liiv, killustik, sõelmed
- transport



AVATUD E-R 9-16.30  
väljaspool tööaega  
kokkuleppel

Tel 322 0028, 5693 0613

**Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ****Aivar Müüri matuseteenused**

+372 5647 7432  
Leina 8, Tapa vald, 45109  
aivar.myyr.001@mail.ee  
www.matmine.eu

Suhleme nii eesti  
kui ka vene keeles!

- Teenused
- 24h surnutransport
- külkmamber
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd



**Viru Matusebüroo**

1. Mai pst 18 + TAPA 45106  
tel: 5334 0134  
e-post: info@matuseteenused.ee  
www.matuseteenused.ee

+ 24h surnutransport  
+ matuste korraldamine  
+ kirstud, urnid, plaadid  
+ matusetarbed  
+ krematooriumi teenused

Südamlik kaastunne Kätlinile ja Ottole  
armsa abiakaasa ja isa  
**TÖNU TRUU**  
kaotuse puhul.

Panter Motorsport

## UUED VALLAKODANIKUD

Aaron Keero  
David Zemski  
Henri Vilumaa  
Randel Koska  
Laas Leesmaa  
Rasmus Ristla  
Mark Ossiitšuk  
Eia Lepikaar  
Säde Ploome  
Hanna-Loore Jaago  
Aili Pettai



## ÕNNITLEME EAKAID

Johanna Kalla (Tamsalu) 102  
Asta Lehtsalu (Lehtse) 98  
Arnold Kalvik (Sääse) 97  
Valentina Veizer (Tapa) 95  
Leida Mühlberg (Tamsalu) 94  
Vera Kraynova (Tapa) 94  
Helga Truu (Tamsalu) 93  
Asta Pedanik (Tamsalu) 92  
Veera Imala (Tamsalu) 92  
Öie Vulla (Saksi) 92  
Elga Karpa (Lehtse) 91  
Silva Saapar (Tapa) 91  
Leimit Joorits (Tapa) 90  
Evi Glaase (Tapa) 90  
Asta Bakhof (Tapa) 90  
Valentina Moystus (Tapa) 85  
Luisa Tänavots (Tapa) 85  
Lia Salveste (Tapa) 85  
Rudolf Livak (Tamsalu) 80  
Ilona Borissova (Tapa) 80  
Yury Kotov (Tapa) 80  
Vilve Neeme (Tamsalu) 80  
Linda Veebel (Tapa) 80  
Leida Prokofjeva (Tapa) 80  
Valentina Gorbunova (Tapa) 80  
Viktor Erin (Tapa) 80  
Mare Freimann (Tapa) 80  
Mare Niilop (Läste) 80  
Nadežda Širai (Tapa) 80  
Vello Virgaste (Lehtse) 80  
Ants Major (Tamsalu) 80  
Toivo Hallik (Porkuni) 80  
Taisiya Rodina (Tapa) 80  
Julijona Jankauskiene (Tapa) 75  
Raul Kask (Vajangu) 75  
Anne Kask (Vajangu) 75  
Valentina Neyman (Tamsalu) 75  
Elo Olesk (Tapa) 75  
Liidia Demtsuk (Tapa) 75  
Hanno Rum (Imastu) 75  
Heiki Allika (Tapa) 75  
Helga Leemet (Tapa) 70  
Victor Ivanov (Tapa) 70  
Valter Öünapuu (Tamsalu) 70  
Ruth Riibak (Karkuse) 70  
Liudmila Kuznetsova (Tapa) 70  
Gennadi Jemeljanov (Tapa) 70  
Aare Afanasjev (Tamsalu) 70  
Voldemar Murer (Tapa) 70  
Juhan Selber (Tamsalu) 70  
Aleksander Jairus (Jäneda) 70  
Silvia Verk (Tapa) 70  
Tiit Parts (Tamsalu) 70  
Nataliya Prokhorova (Tapa) 70  
Arvo Valk (Moe) 70  
Tatjana Jemeljanova (Tapa) 70

## MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Karl-Johannes Nestor 25.05.1925-26.12.2019  
Ülo Röömusoks 16.12.1932-31.12.2019  
Ilmar Siiber 24.08.1939-19.12.2019  
Rein Volmre 26.01.1948-4.01.2020  
Andres Randmaa 25.02.1955-23.12.2019  
Tõnu Truu 3.10.1976-8.01.2020  
Öie Kangas 23.06.1923-5.01.2020  
Laine Thomson 16.07.1923-29.12.2019  
Leida-Elfriede Merimäe 10.01.1928-9.12.2019  
Ellen Riibak 6.06.1929-27.12.2019  
Anna Tärn 2.10.1929-2.01.2020  
Galina Sidorovich 27.03.1932-5.01.2020  
Irene Ellemäe 14.10.1932-9.01.2020  
Leida Nahkur 31.10.1932-12.12.2019  
Elbe Kallio 30.11.1934-6.01.2020  
Elle Mikk 12.06.1940-11.12.2019  
Valeria Murd 17.11.1942-11.12.2019  
Maire Hiet 6.01.1958-7.01.2020

Üks tee on lõpuni käidud,  
üks süda on vaikinud...

Mälestame  
**REIN VOLMRET**

Avaldame kaastunnet tütrele ja pojale  
peredegea.  
Kaja, Laine, Hinna, Anni, Lauri, Mart, Tiit.

Seal kus sulgub eluraamat,  
algab mälestuste maa . . .

Siiras kaastunne

**ÖIE KANGAS**

laste ja lastelaste peredele.  
Jaama 4 majaelanikud.

**Tapa valla ajaleht Sõnumed**

Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.

Ajalehte saab lugeda [www.tapa.ee](http://www.tapa.ee).

Toimetaja **Alina Leopard** – mobiil 5661 4432,

e-post: [alina.leopard@tapa.ee](mailto:alina.leopard@tapa.ee).

Tapaskiже Vesti toimetaja:

**Golomb Management OÜ** - mobiil 55 901 782

Küljendaja **Liina Kald** – e-post: [liina.kald@tapa.ee](mailto:liina.kald@tapa.ee)

Trükitud trükikojas Printall –

Tala 4, Tallinn, tel 669 8400

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.

Kuulutuste vastuvõtt Alina Leopard,

[alina.leopard@tapa.ee](mailto:alina.leopard@tapa.ee), mobiil 5661 4432.

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

# ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести



№ 1/248

Январь 2020

Бесплатно

## ОФИЦИАЛЬНО

### Статистика жителей уезда и волости

По состоянию на 1 января 2020 года в Ляэне-Вируском уезде проживало 59113 жителей (в Эстонии 1337883).

Волость Хальяла: 4349  
Волость Каарина: 4837  
Город Раквере: 15023  
Волость Раквере: 5618  
**Волость Тапа: 10761**  
Волость Винни: 6878  
Волость Виру-Нигула: 5777  
Волость Вийке-Маария: 5870

### Подача отчетов НКО

#### Сообщение волостной управы

НКО и кружки по интересам, которые получали в прошлом году финансовую поддержку волости, обязаны предоставить Тапаской волостной управе отчеты не позднее 31.01.2020. Отчет охватывает содержательную и финансовую деятельность за прошлый 2019 год. Форма отчета доступна в интернете по адресу: <http://www.tapa.ee/toimingud/mitteturunduslike-spordikultuuri-noorte-ja-kula-uhingutele-tegevuse-jaoks-rahaline-toetus>

Отчеты следует послать сigitalьной подписью на э-адрес: [vallavalitsus@tapa.ee](mailto:vallavalitsus@tapa.ee) или почтовый адрес: Pikk 15, Тапа 45106.

Информация у специалиста по культуре Индрека Юрченко, тел. 3229659, [indrek.jurtsenko@tapa.ee](mailto:indrek.jurtsenko@tapa.ee)

### О целевой стипендии

#### Сообщение волостной управы

Для поддержки студентов, обучающихся по полной программе, Тапаское волостное собрание в 2017 году принял порядок назначения волостной стипендии студентам - 1000 евро. В 2020 году стипендию могут получить студенты, поступившие в вуз в 2019 году, и проучившиеся в вузе первый семестр 2019/20 учебного года. Студент должен быть выпускником основной или средней школы Тапаской волости с регистрацией в регистре жителей Тапаской волости. Должно быть не менее 75% АР по выполнению учебной программы. Студент должен представить в волостную управу заявление и выписку из учебной карты. Срок подачи заявления 15.02.20. Бланк заявления: <http://www.tapa.ee/toimingud/sihtstipendium> или в волостной управе. Вопросы: тел. 322 9684 или [ampe.roos@tapa.ee](mailto:ampe.roos@tapa.ee).



Народный дом - место, где интересно бывать всей семьей. Фотовоспоминание о Дне отцов в Доме культуры Лехтсе.  
Фото из архива дома культуры

## Преобразования в сфере культуры и спорта

Рихо Телль, Тапаский волостной старейшина

С начала этого года в нашей волости начали работать два новых учреждения: Волостной центр культуры и Волостной центр спорта. Эти учреждения созданы на базе семи бывших муниципальных учреждений. Новый центр культуры объединил Культурикода, Дом культуры Лехтсе, Дом культуры Тамсалу, Тапаский музей и Известняковый музей в Поркуни. Новый спортивный центр объединил Центр спорта в Тапа и Тамсалуский спортивный комплекс. Напомню, что с начала 2019 года «под одной крышей» работают все волостные библиотеки. Объединение учреждений культуры и спорта было оговорено в объединительном договоре, когда в ходе административной реформы на базе волостей Тамсалу и Тапа образовалось новое самоуправление - Тапаская волость. Соответствующие решения волостное собрание приняло 17 июня 2019 года и 30

сентября 2019 года.

Целью этих преобразований является более эффективное использование волостных ресурсов (люди и финансы), улучшение качества услуг, исключение дублирования при организации мероприятий, создание системы сотрудничества и здоровой конкуренции, увеличение потенциала сил при организации мероприятий. Сами по себе преобразования ничего не изменят, мы создали предпосылки для будущих изменений. Все дальнейшее зависит от людей, которые в новых учреждениях начнут работать. В Центре культуры всего 14,5 рабочих мест. До объединения в пяти учреждениях культуры было 16 рабочих мест. В новом Центре спорта 16,5 рабочих мест, ранее было 18,75. Работникам, ранее работавшим в учреждениях культуры и спорта, предложено продолжить работу в новых учреждениях на тех же должностях или в новой должности, если в штатном расписании место

упраздняется. Некоторые работники согласились на сокращение.

Если мы добавим сюда еще объединение предприятий Tamsalu Vesi и Tapa Vesi, то мы можем сказать, что один существенный этап создания объединенного самоуправления успешно завершен. Такие изменения не проходят гладко, мы имеем дело с людьми. При создании новой организации меняются рабочие обязанности, ответственность и круг решаемых задач. Некоторые рабочие места сокращаются. Мы должны понять, что альтернативы такому администрированию нет. Тем более если мы говорим об объединении двух самоуправлений и желании предлагать жителям лучшие услуги.

Благодарю всех работников культуры и спорта, которые приняли активное и понимающее участие в процессах объединения учреждений! Благодарю за вклад в развитие культуры и спорта всех, кто решил продолжать работать в других учреждениях!

## 29 февраля все на Тропу Президента!

Тапаские Вести

Президентский поход проводится в этом году в 17-ый раз. При участии Президента Эстонии Керсти Кальюлайд любителей походов ждут на старте Тропы Президента 29 февраля в 12 часов. Тропа пролегает от Аэгвийду, через Нелиярве

до Янеда. В зависимости от погоды поход будет лыжным или пешим. На финише в Янеда участников похода будет ждать горячий суп и чай. По традиции будет организован розыгрыш призов.

Также будет организован благотворительный конкурс по изготовлению пирогов «Папа Krimmi». Желающих принять участие в конкурсе просят предварительно заре-

гистрироваться. Информация: Энно Муст, [enno.must@janeda.ee](mailto:enno.must@janeda.ee), тел. 5038766. См. также: [www.presidendirada.ee](http://www.presidendirada.ee)

Тропа Президента получила свое наименование по имени двух президентов ЭР - Константина Пятса и Арнольда Рюйттея, который не раз проходил по этому маршруту- Пятс являлся инициатором создания Дома Туриста в Нелиярве. Рюйттель окончил в Янеда техникум.

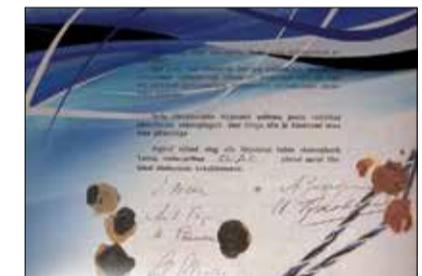
## БЕСПЛАТНО

## КОРОТКО

### 300 000 евро от Минобороны

Тапаские Вести

Девять самоуправлений, на территории которых расположены полигоны, получили от Министерства обороны 300 000 евро в качестве возмещения ущерба от проведения учений. «Без поддержки самоуправлений навыки наших военных не достигли бы такого уровня. Эти навыки развиваются благодаря учениям на местности с применением техники и оружия», - прокомментировал в СМИ министр обороны Эстонии Юри Луйк. Согласно заключенному осенью 2019 года договору о добрых намерениях пособие получили самоуправления Анния, Куусалу, Ляэне-Харью, Нарва-Йыэсуу, Рыуге, Саарде, Саку, Выру и Тапа.



### 100-ЛЕТИЕ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ТАРТУСКОГО МИРА

В этом году исполняется 100 лет заключения между Эстонской Республикой и Советской Россией Тартуского Мира. Этот документ обозначил признание Советской Российской эстонского государства. Для Эстонии завершилась Освободительная война.

2 февраля 2020 года в Тапаской волости состоятся следующие мероприятия:

10:30 Памятные церемонии на кладбищах г. Тапа.

12:00 Концерт мужского хора им. Тюрнпу, солист Март Кроон в Культурикода. Бесплатно.



## ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ

### Декабрь в волостном собрании

Максим Бученков, председатель Тапаского волостного собрания

Последнее собрание в 2019 году мы провели в отреставрированном Доме Культуры г. Тапа/Культуурисида. В повестке дня было много важных тем, которые в этот предпраздничный период мы решили обсудить.

Начали мы с изменения устава спортивной школы волости. Во-первых, мы изменили действующий порядок, согласно которому нам приходилось оплачивать все расходы на спортсменов из соседних волостей. Эта сумма в год составляла около 27 000 евро. Нам кажется несправедливым, когда мы платили за обучение наших детей в школах по интересах соседних волостей, а они за своих нет. Во-вторых, был изменен адрес учреждения. Начиная с нового года, официальным местом расположения школы будет считаться город Тамсалу.

Далее мы дали разрешение на проведение конкурса по предоставлению услуги выпуска тапаской газеты «Sõnumed/Тапаские Вести». Тираж - 6000 экземпляров, объем газетных полос, а также периодичность выхода газет останутся теми же. Единственное, что мы поменяли, это период предоставления услуги - теперь с победителем конкурса будет заключен контракт на три года.

Следующим решением был утвержден порядок подключения и пользования волостным водоснабжением и канализацией. Помимо прочего, в документе указана возможность получения льгот при использовании поливочной воды всадово-огородный сезон (1 апреля - 31 октября). Для этого необходимо установить счетчик и подать показания в Tapa Vesi. После этого будет сделан перерасчет, в котором не будет учтена плата за канализацию.

Затем волостное собрание утвердило устав фирмы Tapa Vesi. Это решение практически

завершает процесс объединения в единое юридическое лицо двух волостных фирм по водоснабжению. Следующим решением будут утверждены составы управляющих органов. Это произойдет в ближайшее время решением управы.

Последнее заседание года принесло хорошую новость для наших пожилых жителей - волостное собрание утвердило увеличение пособия, выплачиваемого в честь дня рождения с 20 до 75 евро. Это изменение коснется тех, кто будет отмечать в 2020 году 80 и 85 летний юбилей и всех остальных пожилых старше 90 лет. Мы постепенно меняем порядок выплат этого пособия, которое ранее вызывало так много вопросов. Весной мы приняли решение, что человек более не должен подавать заявку на получение 20 евро, и теперь нам удалось существенно поднять размер выплачиваемой суммы. Важно и то, что для передачи пособия социальный работник будет посыпать наших пожилых людей и это, порой, намного важнее, чем содержание конверта.

Был утвержден поименный состав волостной управы, который был уменьшен на прошлом заседании с 10 до 7 членов. В него вошли: старейшина Рихо Тэль, Эне Аугасмиги, Дмитрий Окатов, Андрус Фрейенталь, Сирье Клеммер, Урмас Пиккар, и Лилли Стринадко.

Далее было принято решение о выплате премии по итогам года. Очень радует, что в этом году был применен единый принцип, согласно которому старейшина, все руководители и работники управы, а также руководители учреждений получили одинаковую сумму в 300 евро.

В ходе предпраздничного заседания мы также затронули две важные темы для волости – бюджет следующего года и план развития образовательной сферы. Мы сказались на том, что эти вопросы нуждаются в более подробном обсуждении, и поэтому решений по ним в 2019 году принято не было. Мы продолжим работу над ними уже в новом году.

## ВОЛОСТНОЕ УПРАВЛЕНИЕ

### Вопросы заседаний Тапаского волостного управления 11.12.2019-08.01.2020

#### Утверждены:

- Программа развития Тапаской русской основной школы на период 2020-2025
- Структура и штатное расписание Тапаской волостной управы
- Состав попечительского совета Школы Янеда 2
- Штатное расписание Тапаского дома социального попечения
- Программа деятельности по интересам в Тапаской волости на 2020 год
- Итоги письменного аукциона и решение о сдаче в аренду здания в г. Тапа на улице Ноорузе 1
- Итоги письменного аукциона - квартира в г. Тапа на ул. Хоммику 2-21.

#### Прочее:

- Выдано разрешение на стро-

ительство здания в г. Тамсалу ул. Сирели

- Признан несостоявшимся аукцион по продаже недвижимости - квартира в г. Тапа ул. Юлевисте 13-б и участок в г. Тапа ул. Кивиола 24

- Одобрен проект в рамках программы дальнего расселения «Оборудование трассы водоснабжения на хуторе Лепла»

- Обсуждена тема объединения поселка Сяязе с городом Тамсалу

- Изменено решение Тапаской волостной управы № 11 от 12.09.2018 «Порядок назначения социальных пособий»

- Начато делопроизводство о наследстве

- Даны полномочия муниципальной фирме Tapa Vallahooldus для заключения договора об аренде.

## Попробуем совместно улучшить жизненную среду!

Андрус Фрецентал, вице старейшина Тапаской волости

Закон об управлении в местном органе власти ставит перед волостями и городами задачи по организации местной жизни. Здесь имеется в виду и окружающая нас жизненная среда. Под жизненной средой мы понимаем улицы и дороги, тротуары и площади, уличное освещение, здания, зеленое благоустройство, системы водоснабжения и канализации системы электроподачи и организация вывоза мусора и отходов. Образно это выглядит так: волостное собрание через бюджет выделяет для всей этой работы средства, а волостная управа организует необходимые работы. Строители определяются путем проведения конкурсов подрядов. Верю, что жители волости знают и видят, что каждый год у нас что-то строится или обновляется. Реконструируются улицы, строятся новые тротуары, устанавливается современное уличное освещение и проводится озеленение. Я смело утверждаю, что каждый раз, когда сдается очередной объект, у нас в душе царит радость! Ведь именно на средства самих жителей-налогоплательщиков все это и строится.

Это было мое небольшое вступление, перейду теперь к основной теме. Дело в том, что радость запуска нового объекта часто становится очень короткой. Нередко бывает так, что уже на следующий день мы видим как разрушается наша радость. Не вдаваясь в подробности, назову наш ущерб последних лет: в г. Тапа на ул. Лембиту разрушена большая часть декоративного озеленения, в тапаском церковном парке разбиты цветочные клумбы, в г. Тамсалу в юбилейной дубраве разбиты светильники и мусорные урны, в г. Тапа на ул. Карья повреждены зеленые зоны. В городских парках разбиты скамейки и инвентарь игровых площадок. На самом деле этот список намного длиннее. Возникает чувство беспомощности! Неужели мы живем в европейской стране, откуда такое варварство?

Следующая проблема связана с «градицей», которую взяли во вкус многие владельцы автомобилей, когда они паркуют своих четырехколесных любимицев так, что часть колес находится на проезжей части, а часть - на зеленой зоне. А в центре города многие паркуют машины прямо на тротуарах. Это проблема актуальна, как для города Тапа, так и для города Тамсалу. При таком стиле поведения возникают следующие проблемы:

- машины мешают снегоуборочке,
- разрушается в весенне-/осеннее время и во время дождей зеленая придорожная зона,
- с грязью на тротуары попадает песок, который потом

превращается в пыль,

- затрудняется движение других автомобилей по дорогам и улицам.

При этом ПДД четко регулируют все нормы и ситуации парковки машин. В Тапа и Тамсалу улицы должны быть свободны от снега к 8.00. Припаркованные машины играют здесь свою сдерживающую роль. Призываю владельцев водителей отнести к вопросу парковки с полным пониманием и сознательностью. Если есть возможность рядом с жилыми зданиями оборудовать парковочные места, то это стоит сделать. Но заранее следует эти действия согласовать с волостной управой. Владельцы участков недвижимости обязаны оборудовать корректные съезды с дороги в сторону участка. Если автомобили припаркованы правильно, то они не будут мешать уборке снега или создавать грязь на тротуарах. Как правило, парковку можно организовать и внутри самого участка. Посмотрите по-хозяйски свой участок - может уже давно пора снести ненужные сараи или стоит немного уменьшить размер грядок. Это создаст место для парковки автомобиля.

Еще мы сталкиваемся с парковкой машин на только что созданных зеленых зонах. Не успевают строители-дорожники завершить свою работу, как сразу же мы видим разъезженные колесами машин зеленые участки.

В сотрудничестве с полицией мы возьмемся за таких водителей, мы не исключаем внедрение системы штрафов. Мы все же находимся, что водители также хотят видеть наши города красивыми и ухоженными.

Еще одной из крупных проблем нашей волости остается мусор и домашние любимцы. По всей волости установлены общественные контейнеры для сбора бумаги/картона и упаковочной тары. Но в эти контейнеры выбрасывается бытовой мусор, одежда, старая бытовая техника. Трудно понять, почему мы так поступаем? Ведь у каждого домохозяйства есть свои контейнеры для бытовых отходов, и в волости работают два пункта сбора отходов - в Тапа и Тамсалу.

О домашних животных. Часто приходится видеть в Тапа и Тамсалу бродячих собак и кошек, вплоть до кошачьих колоний. Как таковое возможно, если в стране и Тапаской волости действуют четкие правила содержания домашних животных. Только в регионах дальнего расселения можно открыто содержать кошку. Ведь все очень просто! Но мы не соблюдаем правила и нормы, тем самым сами создаем дополнительные проблемы. Прежде, чем стать владельцем домашнего животного стоит выучить правила поведения самого владельца собаки или кошки!

Каждый раз, когда мы в волостном отделе хозяйствования сталкиваемся с очередной проблемой, мы пытаемся понять, почему так произошло! Нам



Андрус Фрейенталь

Фото из интернета

хочется посмотреть на тех, кто ломает и нарушает порядок, кто избавляется от ненужного хлама в неподложенном месте. Хочется спросить: «Почему вы так поступаете?» Мы верим, что у каждого нарушения есть свидетели, но это - молчаливые свидетели!

Мы много говорим о гражданской активности и инициативе. Но где в нашей волости эта гражданская инициатива? Для многих гражданская инициатива ограничивается созданием некоммерческого объединения для организации своего досуга, а затем с протянутой рукой обращаться в волостную управу за финансовой поддержкой. По моему мнению, гражданская инициатива - это явление более широкое. Я уверен, что многие из нас читали декабрьскую новость о том, как министр внутренних дел поблагодарили смелых граждан на их непримитость к нарушению законов. Эти люди сделали чуть больше, чем это требуется от обычного гражданина. По сути, эти добровольцы встали на защиту своих попавших в беду сограждан. Призываю жителей Тапаской волости поступать также и быть граждански активными! Мы должны совместно встать на борьбу с вандализмом, надо защищать нашу жизненную среду! Следует побеседовать с детьми и привить им навыки правильного поведения. Ведь подавляющее большинство наших жителей примерные, честные и порядочные люди. Откройте глаза, посмотрите вокруг и не проходите мимо нарушений! Смело обращайтесь в полицию или волостную управу! Смело фотографируйте место или людей, нарушающих порядок! У нас у каждого в кармане «умные» телефоны. Приведу пример из Моз: благодаря быстрой информации одного местного жителя нам удалось оперативно выяснить нарушителя, который сломал инвентарь.

Мы сможем сберечь жизненную среду только при сотрудничестве самоуправления и жителей. То, какая нас окружает жизненная среда, говорит о нашей культуре или бескультурье. В довоенной Эстонии говорили: «Культура - это стиль жизни, это - часть самих нас». Желаю хорошего нового года культуры!

## ОДНО ФОТО



**Автолавка фирмы VKK Kaubandus теперь раз в неделю обслуживает жителей деревни Ваянгу. Автолавка, точнее специальный автобус-магазин приезжает в Ваянгу по понедельникам (с 15.00) и средам (Ср. с 12.40 до 14.00). Первые недели работы автолавки показали настолько живой и положительный интерес местных жителей, что был добавлен один дополнительный день заезда автолавки. Автолавки фирмы VKK Kaubandus обслуживаются деревни и села еще в волостях Вийке-Маарья и Раквере. Фирма создана 9,5 лет назад и зарегистрирована в деревне Вао в волости Вийке-Маарья.**

Фото из интернета

## О системе отопления в городе Тапа

Андрюс Фрецентал, вице старейшина Тапаской волости

В Тапаскую волостную управу поступила информация от нескольких квартирных товариществ, где указывается, что оператор отопления N.R. Energy готов снизить цену тепловой энергии, доведя эту цену на отметку ниже предельно утвержденной цены. С 02.08.2018. в городе Тапа действует согласованная с Департаментом конкуренции предельная цена тепловой энергии - 59,57 евро/MWh, клиенты получают тепловую энергию по цене 71,48 евро/MWh. Это связано с добавлением НСО. Ситуация с ценой отопления становится «интересной», когда мы слышим утверждения N.R. Energy по поводу того, что добрым намерениям предприятия мешает именно местное самоуправление. Тапаская волостная управа отказывается подписывать договор о купле-продаже тепловой энергии. На самом деле с проектами этих договоров достаточно неразберихи. Член правления фирмы N.R. Energy Ахто Тислер послал электронное письмо на адрес волостной управы 10 сентября 2019 года с просьбой пересмотреть проект новой редакции договора. Волостную управу попросили незамедлительно сделать свои поправки и с дигитальной подписью выслать договор обратно. При этом оператор тепловой энергии связал начало отопительного периода в г. Тапа со сроками подписания договора. Тапаская волостная управа была и остается на своем утверждении - N.R. Energy будучи преемником предприятия Termoring Grupp, при своем желании заключить догово-

вор на новых условиях, должно дать другой стороне достаточное время для ознакомления и юридического анализа проекта договора, а затем, при необходимости, следует провести переговоры по возможным условиям договора. Представленный проект договора был составлен с явным перекосом в сторону интересов оператора тепловой энергии, без учетов интересов потребителей тепла. Тапаская волость готова заключить новый договор купли-продажи тепловой энергии, но прежде следует провести юридический анализ проекта документа и переговоры об условиях договора. Тапаская волость посыпала свой ответ фирме N.R. Energy 14.10.2019. Прошло более трех месяцев, но от N.R. Energy нет никакого ответа или предложения о переговорах с волостным руководством. Вместо этого волость получила от N.R. Energy 13.11.2019 новые договоры, в этот раз договоры на подключение к сети. 05.12.2019 волостная управа выслала N.R. Energy свой ответ и новые вопросы. На это письмо также нет ответа.

При всем этом при сегодняшней ситуации с ценами на горючее и экономической ситуации в фирме N.R. Energy цены тепловой энергии можно снизить в любой момент. Переговоры с волостью никаким образом не препятствуют этому. Несколько лет назад в тапаском регионе отопления были несколько раз снижены цены за отопление. Так весной 2016 года снизили цену в связи с уменьшением цен на закупки сланца. Это было сделано при согласовании с Департаментом конкуренции, у которого есть свои методики расчетов предельной цены тепловой энергии. Был случай, когда оператор тепловой энергии понизил

цену и по своей собственной инициативе. В обоих этих случаях не было никакой привязки к договору с волостной управой или к изменению пунктов договора. Мы утверждаем, что ситуации ранее и сегодня совершенно одинаковые.

Говоря об услугах оператора тепловой энергии, следует подчеркнуть - все потребители имеют право на равное обслуживание. Закон о конкуренции ясно гласит - запрещено со стороны одного или нескольких предприятий каким-либо способом прямо или косвенно злоупотреблять на рынке товаров и услуг. Касается это и цен на услуги и введение неправомерных условий бизнеса. Запрещено предлагать услуги разным потребителям по разным ценам. Это ставит потребителей в неравное положение.

Если информация, которую квартирные товарищества получили от N.R. Energy соответствует действительности, то оператор тепловой энергии просто-напросто блефует. Местное самоуправление не понимает, чего этим N.R. Energy желает добиться.

Государственный закон о центральном отоплении и постановление Тапаского волостного собрания от 31.01.2013 «Регионы подачи тепловой энергии» гласят: при производстве, распределении и продаже тепловой энергии все звенья этой цепи должны быть скоординированы между собой и должны соответствовать объективности и принципам равноправности.

Отмечу, что благодаря продуманной деятельности Тапаской волостной управы система организации подачи тепла постоянно развивается. Сегодня наша система теплоподачи намного более совершенная, чем это было пять лет назад.

## Время приема граждан сотрудниками Тапаской волостной управы

Волостной секретарь Пирет Трейал, Пон. 9:00-10:00  
Волостной старейшина Рихо Телль, Пон. 9:00-10:00 (Тапа, Пикк 15)  
Вт. 10:00-12:00 (Тамсалу, Техника 1)

### Прием по адресу г. Тапа ул. Пикк 15

Вице старейшина Андрес Фрейентал, Пон. 9:00-11:00 (тел. 59182790)

Вице старейшина Дмитрий Окатов Пон. 9:00-10:00 (тел. 56670284)  
Специалист по строительству Мати Тамм, Пон. 13:00-16:30 и Ср. 10:00-12:00 (тел. 56670284)

Специалист по организации движения и дорогам Яаанус Анну С, Пон. 13:00-17:30 и Ср. 10:00-12:00 (тел. 5510112)

Специалист по надзору Геннадий Сульц, Пон. 13:00-16:30 (тел. 59199310)

Художник-оформитель Ээле Эхасоо, Пон. 13:00-17:30 и Ср. 10:00-12:00 (тел. 322 9673)

Специалист по окружающей среде Майлис Аллинг, Пон. 13:00-17:30 и Ср. 10:00-12:00 (тел. 51931564)

Землемер Линда Келу-Тооме, Пон. 13:00-17:30 и Ср. 10:00-12:00 (тел. 56617355)

Специалист по образованию Анне Рооз, Пон. 14:00-17:00 и Ср. 9:00-11:00 (тел. 3229684)

### Прием по адресу г. Тапа ул. Рохелине 19

Вице старейшина Эне Аугасмяги, 8:30-10:00 (тел. 55980670)

Специалист по опеке Кристе Тийслер, Вт. 8:00-11:30 и Чт. 13:00-16:30 (тел. 53443779)

Специалист по опеке Анне Клеттенберг, Вт. 8:00-11:30 и Чт. 13:00-16:30 (тел. 3258692)

Специалист по опеке Ли Нельсон, Ср. 8:00-12:00 (тел. 57503008)

Специалист по опеке Пилле Эеварди, Пон. 9:00-10:00 (тел. 53429921)

Специалист по охране детей Моника Мартин, Чт. 13:00-16:00 (тел. 53454811)

Специалист по охране детей Релика Педосон, Вт. 8:00-11:30 и Чт. 13:00-16:00 (тел. 56577162)

### Прием в г. Тамсалу ул. Техника 1а

Специалист по строительству Мати Тамм, Чт. 9:00-12:00

Специалист по окружающей среде Майлис Аллинг, Чт. 9:00-12:00

Специалист по опеке Пилле Эеварди, Чт. 9:00-12:00 и 13:00-16:00

Специалист по опеке Ли Нельсон, Пон. 13:00-17:00

Специалист по охране детей Моника Мартин, Вт. 8:00-11:30

Специалист по опеке Сирье Салура (тел. 56617181)

в Лехтсе Пон. 9:00-16:00 и Пятн. 8:30-12:00

в Янеда Ср. 14:00-16:00

в Мюэ Вт. 13:00-15:00

Прием вне названного времени по предварительной регистрации.

## Объединение Тара Vesí и Tamsalu Vesi

подать показатели в интернет среде:

<http://www.tapavesi.ee/et/veenait> или по э-почте: tapavesi@tapavesi.ee. Можно позвонить по тел. 3220048.

На основе показателей выставлен счет, который следует оплатить на указанный банковский счет. При желании можно заключить договор о постоянном э-платеже. Клиентам, у которых на счетчиках воды установлено считывающее устройство, не должны подавать показатели. Для лучшего и более удобного обслуживания клиентов мы поставили перед собой задачу установить в течение 2020 года у всех наших клиентов на счетчиках воды считающие устройства.

Для клиентов Тара Vesí, ранее заключивших договоры, ничего не изменилось. В силе остаются те же цены на услуги, которые действовали ранее в регионе Тапа и регионе Тамсалу. Изменение цен может произойти только после установления новых цен и их согласования в Департаменте конкуренции.

По всем вопросам, связанным с водоснабжением и канализацией, просим обращаться по тел. 3220048 (контора в Тапа) или 3230 333 (контора в Тамсалу).

## Наши дела не остались незамеченными

Лариса Калюранд

Союз самоуправлений Ляэне-Вирумаа и уездная газета «Вирумаа Театая» проводят в январе очередной конкурс среди наиболее интересных начинаний прошедшего года. Конкурс, где номинантов и победителей выясняют сами жители, проводится в двух категориях: коллективное дело и персона года. Отрадно отметить, что по итогам 2019 года на конкурс номинировано несколько начинаний Тапаской волости.

В номинации коллективное дело в конкурсе участвует реновация тапасского центра культуры Культурника. В представлении на конкурс указано, что открытый 12 октября Культурника сохранил только каркас старого здания, сохранены некоторые перекрытия, некоторые стены, пол и кресла большого зала, а также часть звуко- и кинотехники. Все осталное полностью перестроено. Здание теперь, по сути, имеет четыре этажа, установлен лифт, изменен главный вход в здание.

В конкурсе «Дело 2019 года в Ляэне-Вирумаа» участвует крупное спортивное мероприятие «Battle of Тара». 10 августа прошлого года СК Stev совместно с 1-ой Пехотной бригадой Сил обороны Эстонии организовали на горе Мянникумяги забег с препятствиями на дистанции 15 км, в котором приняло участие более 400 человек из шести стран. Забег Battle of



Арлет Палмисте

Фото из частного архива

Тара проводился в Ляэне-Вирумаа и Эстонии впервые.

Среди номинантов конкурса «Дело 2019 года в Ляэне-Вирумаа» в категории персоны драматург, режиссер и шоумэн Арлет Палмисте. Он автор трех пьес об истории тапасского края. Эти пьесы поставлены Театром Пийбе, спектакли вызвали большой интерес зрителей. Пьеса «Гени», которую театр показывал в имении Удрику, рассказывает о трагедии деревни Мяннику в 1945 году. А в цехе Мозского спиртзавода театр Пийбе играл пьесу Арleta Палмисе «Человек из Моз», пьеса посвящена истории фабрики спирта, фабриканту Якобу Курбергу и его сыну Арведу Курбергу.

Напомним, что в 2007 году на конкурсе «Дело года в Ляэне-Вирумаа» победителем было признано открытие в г. Тапа временного приюта для женщин, которые должны скрываться от домашнего насилия.

## Ротация союзников НАТО

Сообщение Сил обороны Эстонии

8 января, в тапаском военном городке французский контингент, неспешив службу в боевой группе союзников по НАТО с весны 2019 года, передал эстафету датским военнослужащим, которые проведут в Эстонии в рамках двух ротационных смен один год.

«Мы надеемся, что служба прибывших военных будет очень содержательной, как и у прошлой смены. Мы сможем очень многое научиться у датчан, которые используют те же боевые машины, что и Скаутский батальон», - передал пресс-секретарь главного штаба слова заместителя командующего Силами обороны генерал-майора Индрека Сиреля. Сирель выразил надежду, что датчане научатся у эстонцев тому, как действуют наши Силы обороны.

«Присутствие союзников в Эстонии демонстрирует единство НАТО в защите своей территории. Присутствие союзников помогает эстонским военнослужащим получать навыки пользования технологией союзников», - сказал глава 1-й пехотной бригады полковник Вахур Карус, поприветствовавший прибывшее подразделение на его

родном языке.

«Мы с нетерпением ждем службу в Эстонии, поскольку знаем, что здесь очень хорошие тренировочные условия, которые позволяют развить способности нашего подразделения», - сказал командующий ротой Amadillo майор Томми Сильвест.

В церемонии в тапаском военном городке также принял участие посол Королевства Дании Кристиан Мисковик Беквард.

Приступившая к службе в Эстонии рота Amadillo названа в честь талисмана погибшего в ходе афганской миссии командаира роты майора Андерса Стера Сторруда. История подразделения восходит к 1762 году, когда был сформирован датский гусарский полк. Всего в подразделении около 200 датских военнослужащих, использующих боевые машины пехоты CV90.

В составе дислоцированной в Тапа боевой группы служит более 1000 военнослужащих. Боевая группа состоит из британского ее Королевского величества гусарского полка и контингента Королевства Дании.

В составе боевой группы союзников, которой командует Соединенное Королевство, датский контингент будет участвовать в различных учениях и тренировках. Датчане, в том числе, планируют принять участие в весенних учениях «Весенний штурм».

## Жизнь под радугой

Детский сад Vikerkaar

Новогодние дни - это самое лучшее время для подведения итогов и размышлений о будущем. С удовольствием поделимся этими размышлениями с читателями волостной газеты.

Прошедший год был для нашего детского сада деловым и интересным. Мы рады, что родители выражают удовольствие нашей работой. Мы провели исследование мнений родителей, по результатам опроса мы знаем, что родители высоко оценили профессиональные навыки учителей, преданность своей профессии и взаимоотношения с детьми. Сотрудничество учителей и родителей способствовало лучшей адаптации детей в садике. К сожалению, неудовлетворительно высказались родители по поводу плохого состояния автостоянки и асфальтированной зоны. Здесь мы с надеждой смотрим в новый год и надеемся на помочь волости.

Для улучшения качества занятий мы постоянно обновляем учебную базу. Это - настольные и обучающие игры, и даже программные роботы. Детям нравятся роботы в виде пчелок Bee-Bot, такие роботы используются при обучении математике и самовыражения уже с 3-х лет. Еще мы используем при обучении старших детей роботы Ozo-Bot, Matatalab и Edison, эти роботы нам удалось приобрести благодаря помощи HITSA.

Детям по душе выезды, экскурсии и представления. Наши садик в прошлом году участвовал в проектах и учебных программах KIK (Центр природоохранных инвестиций), Школы природы RMK в Сагади и Лахемааского национального парка. Мы верим, что детям нужно как можно больше знать о природе, о ее сознательном сохранении. Все это пригодится детям в будущем. Экскурсии на предприятия помогают развивать кругозор и социальные навыки, а в группах с русским языком такие экскурсии помогают в освоении словарного запаса при изучении эстонского языка.

Много радости дарят детям и обогащают учебную программу театральные постановки. В этой области большую помощь нам оказывают театры Rõõtmull, Lepatriinu, Pmarine и Tuuleveski, которые привозят в садик свои постановки. Кроме этого, наши дети бывают на спектаклях в Культурника. Наши дети с удовольствием выступают на различных волостных мероприятиях, например, на Празднике серебряной ложечки.

Наши дети полюбили уездный конкурс рисунков, который традиционно проводит газета «Вирумаа Театая». Несколько лет подряд рисунки наших детей признавались лучшими. Так и в минувшем году рисунки Эмилии Бученковой (Рожде-

ственская открытка) и Кирила Кувакина (Завод Estonian Cell) были в числе победителей конкурса. Рисунки вошли в календарь газеты «Вирумаа Театая» 2020 года. Руководит художественными начинаниями наших детей Элина Варавина.

Мы всегда с удовольствием делимся с коллегами, практикантами, студентами и родителями нашим опытом. Родители могут присутствовать на открытых уроках. Журналист Райво Юурак из «Учительской газеты» провел в нашем садике целый день с целью знакомства с методикой двухстороннего языкового погружения. Журналист подготовил на основе своих наблюдений объемную статью, которая была опубликована в апреле. С нашей методикой и практикой обучения языкамзнакомились коллеги из детского сада волости Анья и студенты Нарвского колледжа. Мы рады, что наш детский сад ценится как место практики студентов.

Результатов наступившего года мы ждем с большим волнением - в этом году в нашем садике завершает обучение «первый выпуск» двухстороннего языкового погружения. Дети их этой группы уже в сентябре продолжат свой путь обучения в начальной школе. Открытие группы двухстороннего языкового погружения в 2016 году стало смелым вызовом детскому саду, родителям и, конечно, детям. Все эти годы нам помогает отдел языкового погружения ЦУ Inpole во главе с главным специалистом Карин Пийрсалу. Нам помогают волостной советник по образованию и все родители. Сегодня мы с уверенностью заявляем - это положительный, развивающий и интересный опыт. Мы надеемся на продолжение проекта в сентябре 2020 года.

Вот что думают о языковом погружении наши родители:

Мама Якуба считает, что языковое погружение помогает ребенку сосредоточиться. Сначала была боязнь, что ребенок будет путать языки или будет неправильно говорить на родном языке. Напрасные опасения! У ребенка хороший словарный запас на двух языках и хорошее умение общаться.

Мама Стена говорит, что пока не слышала от ребенка ни одного нецензурного слова на русском языке. Правда, ребенок еще маленький. Зато сын точно знает, как называется молоток на русском и эстонском языке. В семье не было боязни, скорее надеялись на быстрое усвоение русского языка. И сегодня сын знает русский язык лучше, чем мама. Теперь в семье есть свой переводчик.

Мама Аурелиуса считает, что двухстороннее языковое погружение отличный, приятный и полезный метод для обучения языкам в раннем возрасте. Изучение языков в подростковом или взрослом возрасте оставляет у человека заметный акцент.

Важным остается игровой подход при изучении языков. Дети не боятся своих языковых ошибок. Система двухстороннего языкового погружения могла бы продолжаться и в школе. Изучение языка - это инвестиция в будущее.

При изучении русского языка в школе обычно мы не имеем очень хороших результатов. Сегодня мы наблюдаем, что уже несколько поколений молодых людей недостаточно владеют русским языком. Тем более, русский язык теряет свою популярность, его изучение более сложное, чем, к примеру, изучение английского языка. Но при всем этом во взрослом рабочем языке знание русского языка остается необходимым. Русский язык - это пласт великой культуры людей, рядом с которыми мы живем. Зная ценности русской культуры, мы больше ценим историю и культуру своего народа.

Обучение языкам в детском саду требует усилий, к этому следует быть готовыми. Нередко ребенок не понимает, что от него требуют, иногда мы сталкиваемся с леностью или нежеланием перебороть себя. Здесь может помочь семья, которая и отвечает за образование своего ребенка. Надо учиться вместе с ребенком, это может стать хорошей формой совместного проведения свободного семейного времени. Так в семье воспитываются поддерживающие навыки, нужные нам в течение всей жизни.

Хорошо, что наших детей в школе ожидает небольшой класс двухстороннего языкового погружения. При таком обучении дети не останутся без внимания учителя. Хоть в школе ранее двухстороннего языкового погружения еще не было, но педагоги имеют профессиональные навыки, и энтузиазм взяться на такое благородное дело. Дети в будущем школьном классе уже знакомы между собой, они готовы учиться на двух языках. Также и родители уже знают друг друга. Это придает смелости и уверенности.

Мы благодарим всех родителей, которые помогали и продолжают нас поддерживать.

Мы надеемся, что сбудется наша мечта, и 1 сентября 2020 года мы сможем открыть новую группу с двухсторонним языковым погружением. Но во многом это зависит от желания родителей. В будущую группу двухстороннего языкового погружения мы приглашаем детей с русским и эстонским домашним (родным) языком. Ждем в группу детей, которые родились в период с 1.10.2016-30.09.2017.

Весной этого года мы опубликуем более подробный материал о двухстороннем языковом погружении. Но мы всегда готовы ответить на вопросы родителей.

Желаем вам хорошего нового года, полного умных решений, радости и знаний!

## Леэло Юримаа - Королева культуры в Лехтсе

Кайри Кроон

Когда в 2005 году я впервые столкнулась с директором Дома культуры Лехтсе Леэло Юримаа, меня больше всего удивило - как этот человек успевает делать сразу так много всего. Иногда, кажется, что она двигается со скоростью света. Ее видно везде, ее невозможно не видеть!

Как только зародилась традиция проведения Волостных дней музыки, так это музыкальное событие сразу «прописалось» в Лехтсе. В этом году в доме культуры уже в 13-й раз проходило финальное мероприятие Дней музыки Тапаской волости.

Любое учреждение культуры похоже на свою хозяйку. Все, кто был в Лехтсе, знают насколько красиво и уютно в доме, где хозяйничает Леэло. Если сравнить дом культуры Лехтсе с другими клубами и народными домами Эстонии, то мы сможем отметить особую домашнюю атмосферу. Это дом, где тебя всегда ждут.

Знаю Леэло и как хорошую подругу, поэтому могу рассказать о том, как она проводит свое свободное время. Леэло мастер рукоделия, она создает красивые ковры. Ее дом напоминает сказочный теремок, который со вкусом оформлен. Красотой и оформлением сада можно любоваться и летом и зимой. Кстати, летом Леэло любит по ночам сидеть в саду у костра и любоваться луной. Наконец, Леэло - самая лучшая бабушка на свете!

Говоря о культуре, отмечу, что в Леэло искрится так, что из этих искр разгорается для всех, кто идет с ней рядом, целое пламя.

Желаем горячо любимой



Душа культуры из Лехтсе – Леэло Юримаа.

Фото Кайри Кроон

Леэло продолжать и дальше сиять на небосклоне нашей жизни. В мире может многое меняться, но наша Леэло останется! Ты - Королева культуры!

От редакции: Леэло Юримаа активно сотрудничает с русской редакцией волостной газеты. Она всегда беспокоится о том, чтобы вовремя выслать очередную месячную программу клубных мероприятий или рекламный плакат. По ее приглашению редактор русского издания несколько раз был гостем в клубе пожилых людей «Ehavalgus». Леэло всегда подчеркивает: «Мы ждем в дом культуры любого человека, независимо от его родного языка».

На эstonских страницах волостной газеты о Леэло Юримаа и ее трудовом юбилее размышляют руководитель камерного хора Тийю Тиккербер, бывший директор Школы Лехтсе Вийве Линниярв, долговременный уездный руководитель культуры Элло Одракс, бывший Тапаский волостной старейшина Алари Кирт, директор Школы Лехтсе Мерине Кярмас, участник самодеятельности Хейки Вунтус, староста камерного хора Кати Краби, друзья и знакомые Тийю и Ильмар Каазик, а также Малле Аллезе. Все эти высказывания ясно доказывают - люди любят Королеву культуры из Лехтсе.

### МНЕНИЕ

## Нам нужны изменения, но без эмоций!

Эва Суйтсмарт, жительница  
Тапа с 1974 года

После прочтения статьи волостного старейшины опубликованной в декабрьском номере волостной газеты, мне захотелось выразить свое недоумение. Нас обвиняют совершенно напрасно!

Во-первых, никто не сомневается в компетентности эстонских архитекторов. Совсем наоборот, это творческие, талантливые и знающие люди. Во-вторых, никто не называет волостных специалистов «глупыми». Да и «врагов» тоже нигде не видно!

Но мы считаем, что все сверхсовременное и огромное, дорогое и аттрактивное может и не подходить для нашего скром-

заго города. Вот с чего следует начинать!

В Тапа до вас, волостной старейшина, было сделано достаточно много. Почему вы этого не видите? Конечно, надо еще много сделать, и начинать надо с правильного конца.

Теперь об аттрактивности. Этого хочется каждому, но разве шикарный вид - это самое главное? Я уверена, что чистота и благоустройство имеют большую ценность, чем аттрактивность. Кого нам нужно заманивать в Тапа? Для кого мы должны стать более аттрактивными? У нас есть и более важные дела!

Город Тапа нуждается в изменениях, но без эмоций. Идеи архитекторов и реальность наших окраин совершенно несовместимы. Желаю умного подхода в реализации проектов!

## Утвержден руководитель Центра спорта

Тапаские Вести



Прийт Хунт Фото из частного архива

Утвержден в должности руководитель нового муниципального предприятия - Центр спорта Тапаской волости - Прийт Хунт. Он приступил к выполнению своих обязанностей 13 января. Всего в конкурсе на замещение вакансии участвовало четыре кандидата, но на собеседование был приглашен только Прийт Хунт. У руководителя Центра спорта нет достижений в большом спорте, но он сторонник активной жизненной позиции. В годы учебы Хунт занимался легкой атлетикой, в его копилке немало медалей и дипломов. В ближайшем будущем Хунт получит квалификацию тренера по легкой атлетике. У него средне-специальное образование, полученное в Таллинском политехникуме и высшее образование, полученное в Таллинском техническом университете. Прийт Хунт родом из Тамсалу.

Тапаский волостной центр спорта объединяет два спортивных учреждения - Тапаский

### МНЕНИЕ

## О культуре в Тапаской волости (2020)

Райво Райд

Волостная управа объявила конкурс на замещение вакантной должности руководителя нового Волостного центра культуры. Нам говорят: «Учреждения культуры «гребутся» централизованного руководства... Но первый тур конкурса провалился. Возникает вопрос - неужели культура в волости теперь тоже будет под строгим политическим контролем? Интересно, кто автор такой идеи? Кто-то говорит, что не обошлось без участия Рейго Тамма! Тамм живет и работает в Таллинне, почему он не участвовал в конкурсе на должность руководителя центра культуры?

Какое-то знакомое чувство. В нашей истории уже были периды, когда культурой руководил партия, и контроль был в руках районного отдела культуры. Хорошо, что в отделе культуры работали эстонцы. В тени политических плакатов мы могли сами заниматься «своими эстонскими делами», действовали самостоятельно и брали на себя ответственность. Все это позволило сохранить любовь к культуре, местные учреждения культуры играли значительную роль в организации районных мероприятий.

Теперь мы живем в свободной Эстонии, у нас есть возможность самим выбирать направления своего участия в культурной жизни. Все же люди сами должны решать, как организовать свое свободное время.

До сих пор в волости именно

такая система и действовала. Руководители учреждений культуры были уважаемы и они хорошо знали местную обстановку и людей. Каждое клубное учреждение имеет свои традиции, что в конечном итоге делает культурную жизнь интересной и разнообразной. Зачем ломать существующую систему, зачем в новой системе переводить руководителей на роль исполнителя приказов сверху.

Если вся проблема в финансах, то их всегда не хватало. И до реформы и после нее. Как правило, централизация всегда увеличивала расходы!

У работы в области культуры в Тапа, Тамсалу и Лехтсе богатые традиции. Эта история уходит в прошлые столетия, когда создавались оркестры, хоры и строились народные дома. И в советское время «эстонская» жизнь находила возможности для сохранения своей культуры. Работали хоры, ансамбли, симфонический оркестр, ВИА и драмколлективы. Была организована деятельность по интересам.

Но прежде всего работа в сфере культуры зависит от желания и возможностей наших жителей. Свою роль играют вкусы, привычки, образование, традиции и домашнее воспитание. Все это мы видим в Тапаской волости, у нас есть музыкальная школа, школа искусств, музей, библиотеки, гимназии и основные школы.

При централизованном руководстве всегда есть опасность капитально сделать что-то не так. Ведь для нормальной работы надо просто создать необходимые условия. И все будет работать!

## ОБЪЯВЛЕНИЯ

## КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

## Культурикода в Тапа приглашает

- 25.01. 13:00** Зимний праздник в вокальном клубе «KÜLAST KÜLLA». Живая музыка, свободный микрофон, лотерея. Оплата участия 3 €. Регистрация: тел. 55595461 или heili.pihlak@kultuurikoda.ee.
- 28.01 18:00** Анимационный фильм Снежная королева» (Frozen II). Фильм на эстонском языке. 3.50/5.00 €.
- 02.02** Тартуский Мир 100. Памятные мероприятия на кладбищах г. Тапа.
- 12:00** Концерт мужского хора им. Тирнпуу, солист Март Кроон в Культурикода. Бесплатно.
- 04.02.18:00, 20:00** Анимационный фильм «Замаскированные шпионы» (по мотивам «Pigeon: Impossible»). 3.50/5.00 €.
- 5.02. 19:00** Спектакль театра VAT «Три версии жизни». Билеты 14 и 17 € в Культурикода и Piletimaailm.
- 07.02. 14:00, 16:00, 18:00, 20:00** Художественный фильм «Зима» (по произведению Оскара Лутса). 3.50/5.00 €.
- 11.02.18:00, 20:00** Приключенческий фильм «1917». 3.50/5.00 €.
- 14.02.19:00** International Culture Center Intercont представляет комедию «Хочу замуж» (на русском языке). В ролях: Заслуженный артист России Евгений Тиличеев, Елена Забродина, Юлия Москаленко, Владимир Садков, Наталья Виноградова и Кирилл Ульянов. Билеты: 16 € (1-6 ряд), 14 € (9-12 ряд). Зрителям старше 16 лет!
- 19.02. 19:00** Спектакль Театра Старого Баскина и театра Polygon «Гараж». 15 и 17 €.
- 20.02. 11:00** Анимационный фильм «Сиспик» (для учеников тапаских школ). 18:00 (открытый просмотр для всех желающих). 3.50/5.00 €.
- 21.02. 11:00** Анимационный фильм «Сиспик» (для воспитанников тапаских детских садов).
- 24.02.** День рождения Эстонской Республики.
- 07.30** Торжественная церемония поднятия флагов на центральной площади г. Тапа.
- 08.00** Утренний кофе с волостным старешиной в Культурикода.
- 9:30** Утренний концерт.
- 14.00** Торжественное собрание и чествование лауреатов титула «Дело года». По приглашениям.
- 27.02. 19:00** Концерт Калле Сеппа и Микка Таммепыльда. 12 и 15€. Предварительная продажа в Культурикода, Piletilevi и Piletimaailm.
- 14.03. 17:00** Концерт «На волнах эстрады». Ансамбль «Horoskoop», Неэле-Лийз Вайкскоо, Вольдемар Куслап, Марианне Лейбур. 15€ (пенсионеры), 18€ (ученики/студенты), 20€ (полный билет). Продажа в Культурикода и Piletilevi.

## Дом культуры в Лехтсе приглашает

- 01.02. 12:00** День игры на мандолине. 17:00 Концерт трех оркестров мандолин. **19.00-23:00** Вечер отдыха для всех желающих. 5 €.
- 03.02. 13:00** Встреча в клубе пожилых людей «Ehavalgus». Урок красоты и здоровья.
- 04.02. 18:00-20:00** Мастер-класс Общества рукоделия «Старым вещам новую жизнь I». Рук. Эва Арусо.
- 09.02. 10:00** День настольного тенниса, XVIII сезон и XIII открытый чемпионат Тапаской волости. 3,50 €, школьники - бесплатно.
- 09.02.** Хоровой лагерь камерного хора Лехтсе.
- 14.02. 10:00-12:00** Детский утренник «Вместе с друзьями!»
- 16.02. 12:00** Викторина «LEHTSE KÜLAKILB», XVII сезон, 3,50 €, школьники - бесплатно.
- 17.02. 13:00** Встреча в клубе пожилых людей «Ehavalgus». День Валентина и День рождения ЭР,
- 18.02. 18:00-20:00** Мастер-класс Общества рукоделия «Старым вещам новую жизнь II». Рук. Эва Арусо.
- 21.02. 10:00-12:00** Детский утренник «С днем рождения, Эстония!»
- 22.02. 20:00** Февральский вечер отдыха с ансамблем «VANKER». Участвуют танцевальные коллективы «Mõisapiigad» и «Jänedna naised». Отметим совместно 102-ую годовщину ЭР. 7€. Информация и бронирование столиков тел. 52 18 398 или info@lehtsekultuurimaja.ee
- 25.02. 10:00-12:00** Масленица для малышей. При снежной погоде - на санной горе.

**22.03.2020 17:00** Тара Kultuurikoda Kesk 4, Тара +372 5559 5461



**СОЛЬНЫЙ КОНЦЕРТ**

**ШИФРИНИЗМЫ – NEW ЕФИМ ШИФРИН**

Продаются по хорошей цене  
сухие древесные кубики, сетки по 45 л.  
Тел. 5045632.



Pikter Grupp продает дрова -  
3 м и колотые (25- 60 см), сухие и сырье, различные виды. В продаже также древесные и торфяные брикеты, паллеты и уголь. Кроме этого предлагаем песок, щебенку, просеянную породу.  
Информация по тел. 5013862 или pikter@mail.ee  
Оказываем услуги доставки и аренды мультиконтейнеров, копаем ямы и траншеи.



По хорошей цене продаются  
3-м дрова  
с доставкой.  
Тел. 5074553

*Viru Matusebüroo*  
Бюро похоронных услуг



Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134  
э-пошта: info@matuseteenused.ee  
www.matuseteenused.ee

- + Транспортировка умерших 24 ч
- + Организация похорон
- + Гробы, урны, надгробные плиты
- + Похоронные принадлежности
- + Все, связанное с похоронами
- + Памятники



**Похоронные услуги от Айвара Мююра**

Обслуживание на эстонском и русском языке  
Тел. 56477432.  
ул. Лейна 8, г. Тапа, 45109.  
aivar.myyr.001@mail.ee

Услуги:

- Транспорт усопших 24 часа.
- Организация похорон.
- Услуги крематория.
- Кладбищенские работы.
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения.

## ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Аарон Кеэро  
Давид Земский  
Хенри Вилумаа  
Рандель Коска  
Лаас Леэсмаа  
Расмус Ристла  
Марк Осийчук  
Эйя Лепиксаар  
Сяде Плооме  
Ханна-Лооре Яааго  
Айли Петтай



## МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Йоханна Калла (Tamsalu) 102  
Аста Лехтсалу (Lehtse) 98  
Арнольд Кальвик (Sääse) 97  
Валентина Вейзер (Тара) 95  
Лейда Мюхлберг (Tamsalu) 94  
Вера Крайнова (Тара) 94  
Хельга Труупыльд (Tamsalu) 93  
Аста Педаник (Tamsalu) 92  
Вера Имала (Tamsalu) 92  
Ыйе Вулла (Saksi) 92  
Эльга Карпа (Lehtse) 91  
Сильва Саапар (Тара) 91  
Лембит Йооритс (Тара) 90  
Эви Глаазе (Тара) 90  
Аста Бакхоф (Тара) 90  
Валентина Мойстус (Тара) 85  
Луиза Тянатовс (Тара) 85  
Лия Салвесте (Тара) 85  
Рудольф Ливак (Tamsalu) 80  
Илона Борисова (Тара) 80  
Юрий Котов (Тара) 80  
Вильве Нээме (Tamsalu) 80  
Линда Веэбель (Тара) 80  
Лейда Проофьева (Тара) 80  
Валентина Горбунова (Тара) 80  
Виктор Эрин (Тара) 80  
Маре Фрейман (Тара) 80  
Маре Нийлоп (Läste) 80  
Надежда Шарай (Тара) 80  
Велло Виргасте (Lehtse) 80  
Антыс Майор (Tamsalu) 80  
Тойво Халлик (Porkuni) 80  
Таисия Родина (Тара) 80  
Юлийона Яанкаускиене (Тара) 75  
Рауль Каськ (Vajangu) 75  
Анне Каськ (Vajangu) 75  
Валентина Неуман (Tamsalu) 75  
Эло Олеск (Тара) 75  
Лидия Демчук (Тара) 75  
Ханно Рум (Imastu) 75  
Хейки Аллика (Тара) 75  
Хельга Леэмет (Тара) 70  
Виктор Иванов (Тара) 70  
Вальтер Йуунапуу (Tamsalu) 70  
Руть Рийбак (Karkuse) 70  
Людмила Кузнецова (Тара) 70  
Геннадий Емельянов (Тара) 70  
Ааре Афанасьев (Tamsalu) 70  
Вольдемар Мурер (Тара) 70  
Юхан Сельбер (Tamsalu) 70  
Александр Яйрус (Jäneda) 70  
Сильвия Верк (Тара) 70  
Тийт Паркс (Tamsalu) 70  
Наталья Прохорова (Тара) 70  
Арво Вальк (Moe) 70  
Татьяна Емельянова (Тара) 70

## ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Карл-Йоханнес Нестор 25.05.1925-26.12.2019  
Юло Рыымусокс 16.12.1932-31.12.2019  
Ильмар Сийбер 24.08.1939-19.12.2019  
Рейн Волмре 26.01.1948-4.01.2020  
Андрес Рандмаа 25.02.1955-23.12.2019  
Тыну Труу 3.10.1976-8.01.2020  
Ыйе Кангас 23.06.1923-5.01.2020  
Лайне Томсон 16.07.1923-29.12.2019  
Лейда-Эльфриде Меримяэ 10.01.1928-9.12.2019  
Эллен Рийбак 6.06.1929-27.12.2019  
Анна Тярн 2.10.1929-2.01.2020  
Галина Сидорович 27.03.1932-5.01.2020  
Ирене Эллемяэ 14.10.1932-9.01.2020  
Лейда Нахкур 31.10.1932-12.12.2019  
Эльбе Каллио 30.11.1934-6.01.2020  
Элле Микк 12.06.1940-11.12.2019  
Валерия Мурд 17.11.1942-11.12.2019  
Майре Хийет 6.01.1958-7.01.2020